

Voss herad

Status og utfordringar

August 2020

VOS2
❖ bygd for sterke opplevingar

Innhald

Dokumentet gjev oversikt over status, viktige utviklingstrekk og utfordringar for Voss herad. Dokumentet vil verta lagt til grunn i arbeidet med kommunal planstrategi 2020 – 2024 og anna relevant planarbeid i kommunen i åra som kjem.

- **Tema som dokumentet ser nærare på er:**
- Nasjonale og regionale føringar
- Vossingane – folketalsvekst og samansetjing
- Næring og pendling
- Helse
- Tidleg innsats og førebygging
- Sentrumsutvikling og levande bygder
- Transport og infrastruktur
- Tillit og lokaldemokrati
- Kommunen
- Risiko, samfunnstryggleik og beredskap
- Vegval

Dokumentet vil verta oppdatert ved behov.

Eit sterkt regionsenter med levande bygder

Attraktive Voss – bygd for sterke og gode opplevingar

Innovative Voss – med røter og vengjer

Inkluderande Voss – bygd for alle

Nasjonale og regionale føringar

Gode valg for Norge

Perspektivmeldinga 2020 – 2030

ØKONOMISKE UTFORDRINGAR PÅ SIKT:

- *Fleire eldre, fleire unge utanfor arbeidslivet, auka krav om kompetanse i arbeidslivet*
- *Klimatilpasning*
- *Høgare konfliktnivå internasjonalt, handelsbarrierar*
- *Livet utan olja*
- *Digitalisering*
- *(Livet etter korona)*

TEMA:

- Morgondagens arbeidsliv
- Ein innovativ, effektiv og påliteleg offentlig sektor
- Den digitaliserte økonomien

[Perspektivmeldinga 2020](#)

Perspektivmelding 2020 skulle komma i vår, men er utsatt og vert fyrst lagt fram vinteren 2021 (grunna korona)

Nasjonale forventningar til region- og kommunal planlegging 2019–2023

Vedteke ved kongeleg resolusjon 14. mai 2019

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Nasjonale føringar (2019 – 2023)

Regjeringa har bestemt av FN sine 17 berekraftsmål skal vera det politiske hovudsporet for å ta tak i vår tids største utfordringar, og i Norge. Mellom anna for å sikra sosial rettferd og god helse og stanse tap av natur og klimaendringar. Det er derfor viktig at berekraftmåla vert ein del av grunnlaget for samfunns- og arealplanlegginga.

Regjeringa legg vekt på at me står ovanfor fire store utfordringar:

- Å skapa eit berekraftig velferdssamfunn
- Å skapa eit økologisk berekraftig samfunn gjennom mellom anna ein offensiv klimapolitikk
- Å skapa eit sosialt berekraftig samfunn
- Å skapa eit trygt samfunn for alle

Statlege planretningslinjer

Regionale forventningar

Fire hovudmål:

- Vestland som det leiande verdiskapingsfylket og nasjonal pådrivar for eit regionalisert og desentralisert Noreg.
- Klima og miljø som premiss for samfunnsutvikling.
- Lokalsamfunn som ramme for gode kvardagsliv i heile Vestland.
- Like moglegheiter til å delta i verdiskaping.

Utviklingsplan for Vestland vert vedteken ila hausten 2020.)

**Vossingane:
folketalssutvikling
og samansetjing**

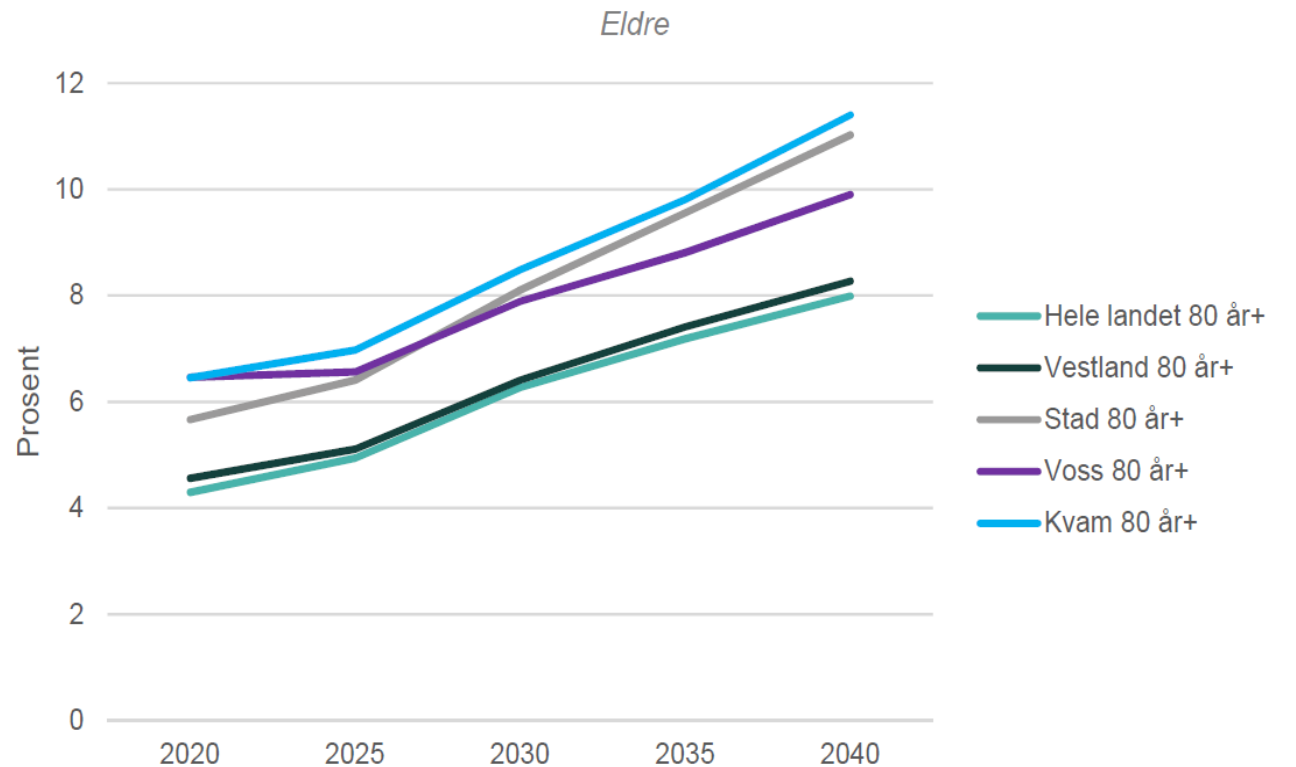
Forventa folkevekst

Folketalet i Voss herad er på 15 740, og aukar med mellom 0,2 og 1,2 prosent per år.

Voss herad har ein forventa auke på om lag 8,5% (1.000 personar) dei neste 20 åra.

Alderssamansetninga er slik: 24% i aldersgruppa 0-19 år, 57% i gruppa 20-66 år og 19% over 67 år. Auken framover er hovudsakleg i dei eldste aldersgruppene. I eit 5-10 års perspektiv vil auken vera størst i aldersgruppa 67-79 år. Talet på eldre over 80 år vil auke med om lag 670 personar (sjå figur) fram til 2040.

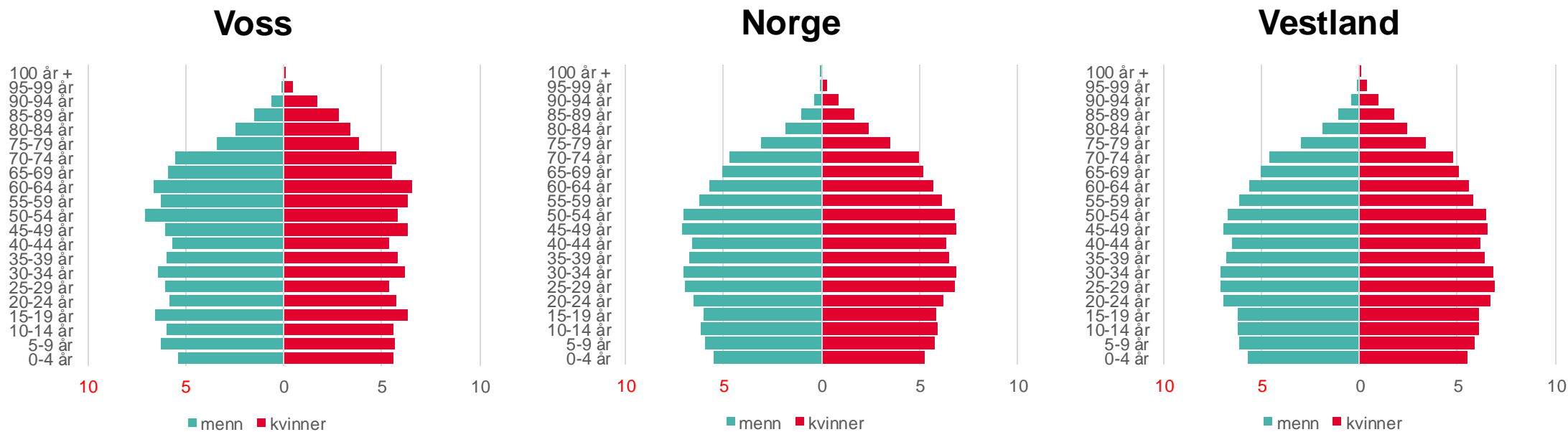
Korleis oppretthalda og betra helsa for unge eldre og eldre er utfordrande.

Delen eldre over 80 år berekna frå SSB sine prognosar

Samansetting av folketalet (1. Januar 2020)

Voss herad har ei samansetting av befolkninga som skil seg frå snitt i Vestland fylke og nasjonalt. Dette vil kunne gje utfordringar knytt til mangel på innbyggjarar i arbeidsfør alder.

Figurane viser alderspyramidar i prosent av innbyggjarane i 5 årsintervall for Voss, Norge og Vestland i 2020.

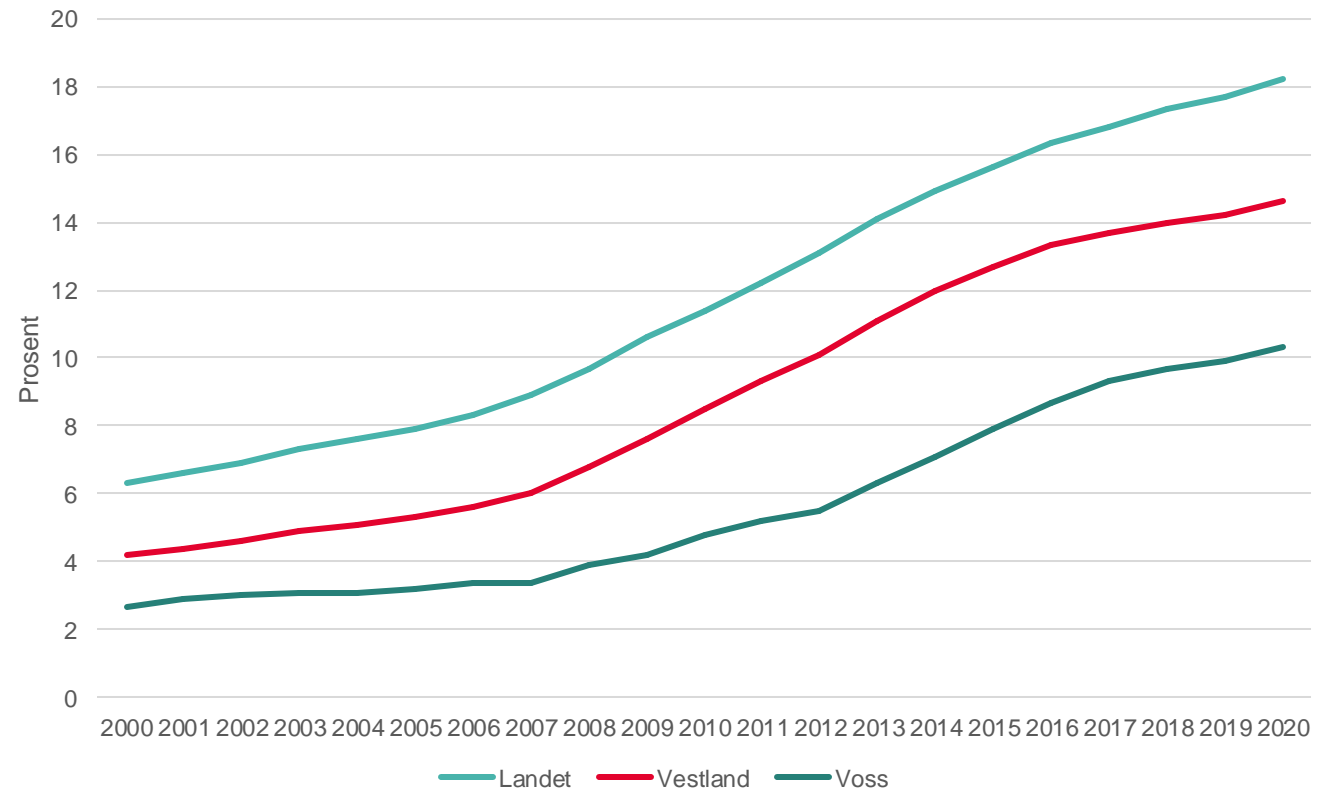
Innvandring

Hovudtyngda av innvandring kjem frå Europa

Nettoinnvandringa tilsvarar om lag heile nettoinnflyttinga, det vil si at auken i innbyggjartal kjem frå innvandring.

Korleis skal me tiltrekka oss nye arbeidsføre Vossingar?

Innvandrara og norskfødde med innvandrarforeldre

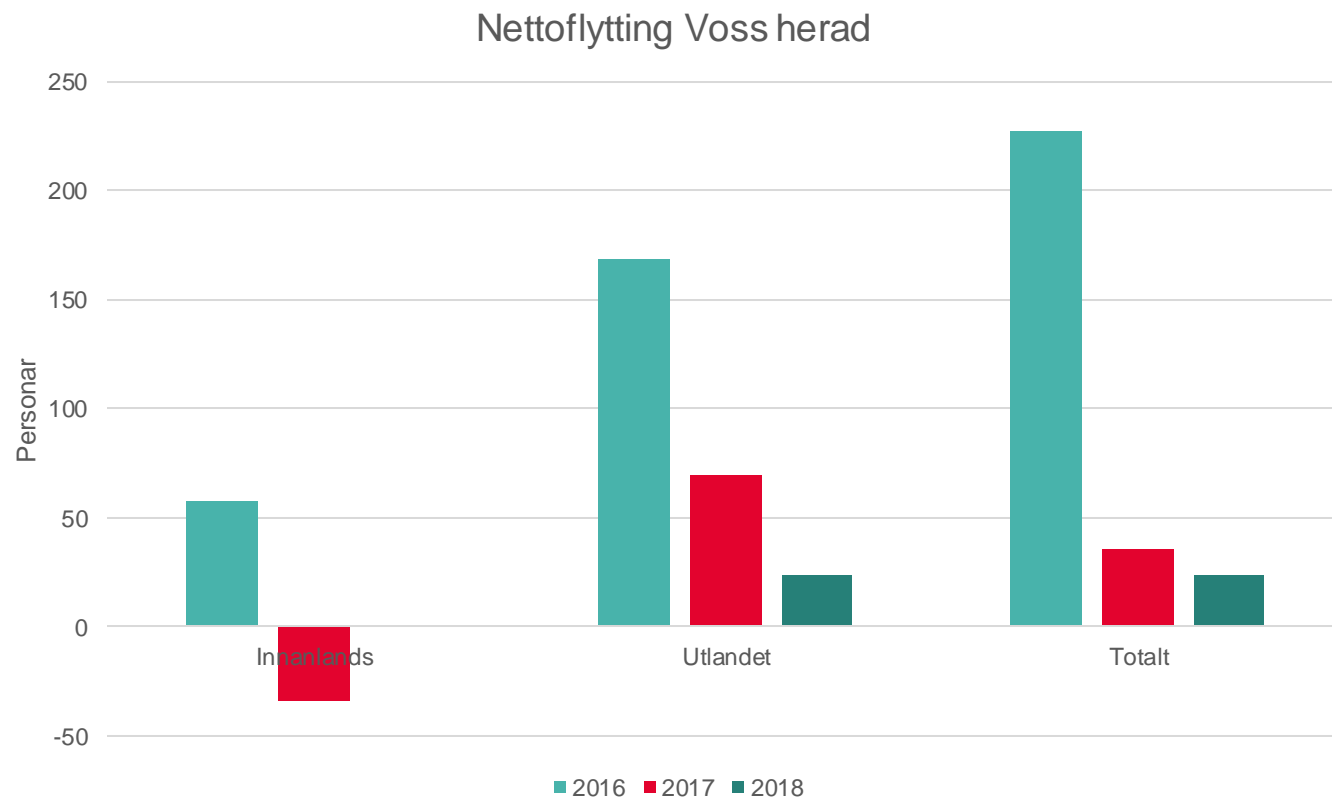

Flyttemønster Voss herad

Det er fleire som flyttar til Voss herad enn som flyttar frå, slik at nettoflyttinga vert positiv.

Lokalt er det størst flytting mellom Voss og Bergen, Hardanger, Askøy og Øygarden.

Nettflyttinga er negativ i høve Austlandet (Oslo, Viken og Innlandet), medan den er positiv i høve Rogaland, tidlegare Sogn og Fjordane og utlandet.

Merk at nettflytting innanlands er 0 for 2018

Næringsliv og pendling

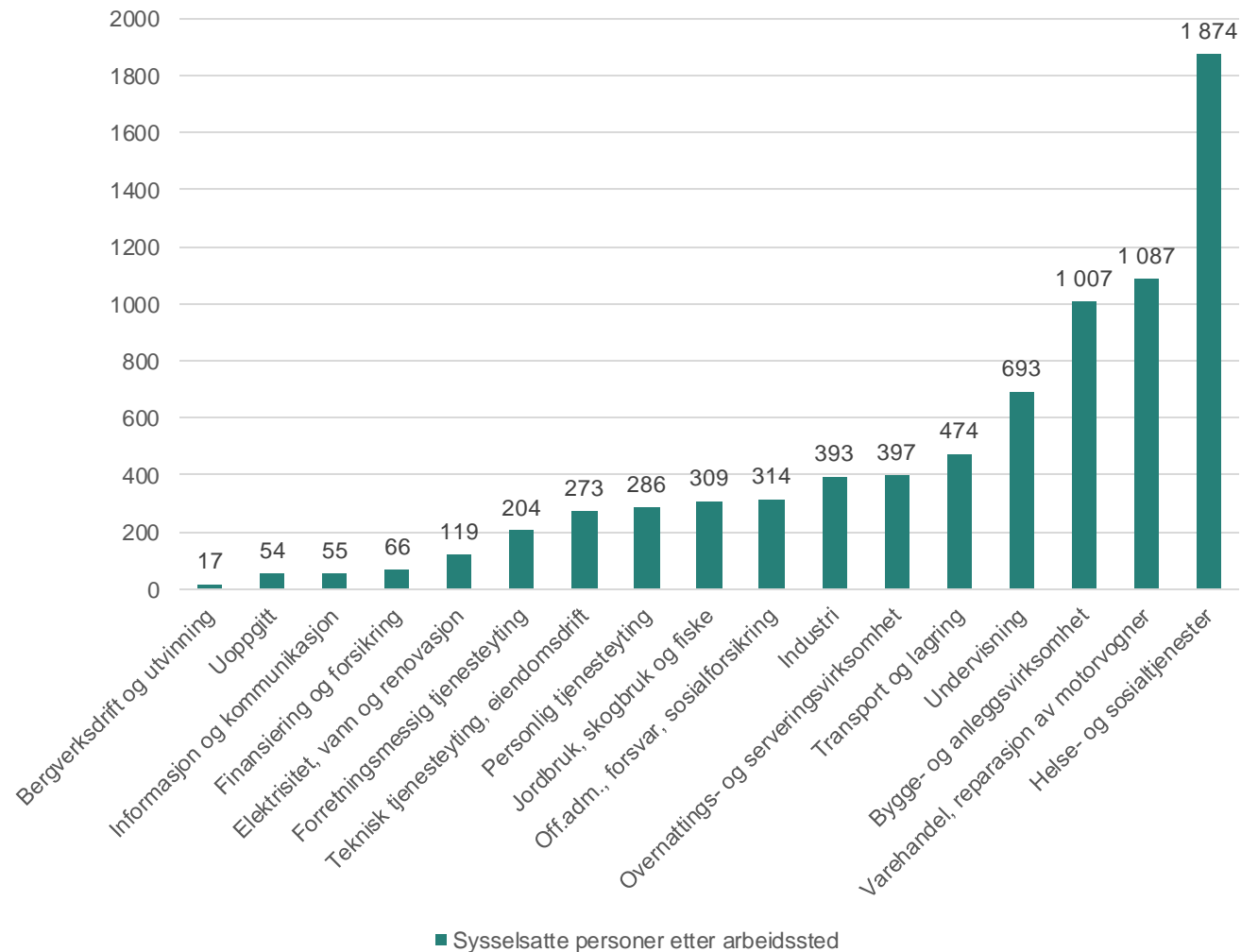

Sysselsatte Voss herad

Ved utgangen av 2019 var helse og sosialtenester den næringa med flest sysselsette på Voss. Varehandel, bygg- og anlegg og undervisning er også store næringar i kommunen, og bergverksdrift og utvinning, informasjon og kommunikasjon og finansiering og forsikring er næringar med få sysselsette.

Med få arbeidsplassar innan enkelte næringar har Voss ein utfordring med å vere attraktiv for tilflyttarar i somme yrkesgrupper.

Sysselsatte i Voss (4. kvartal 2019)

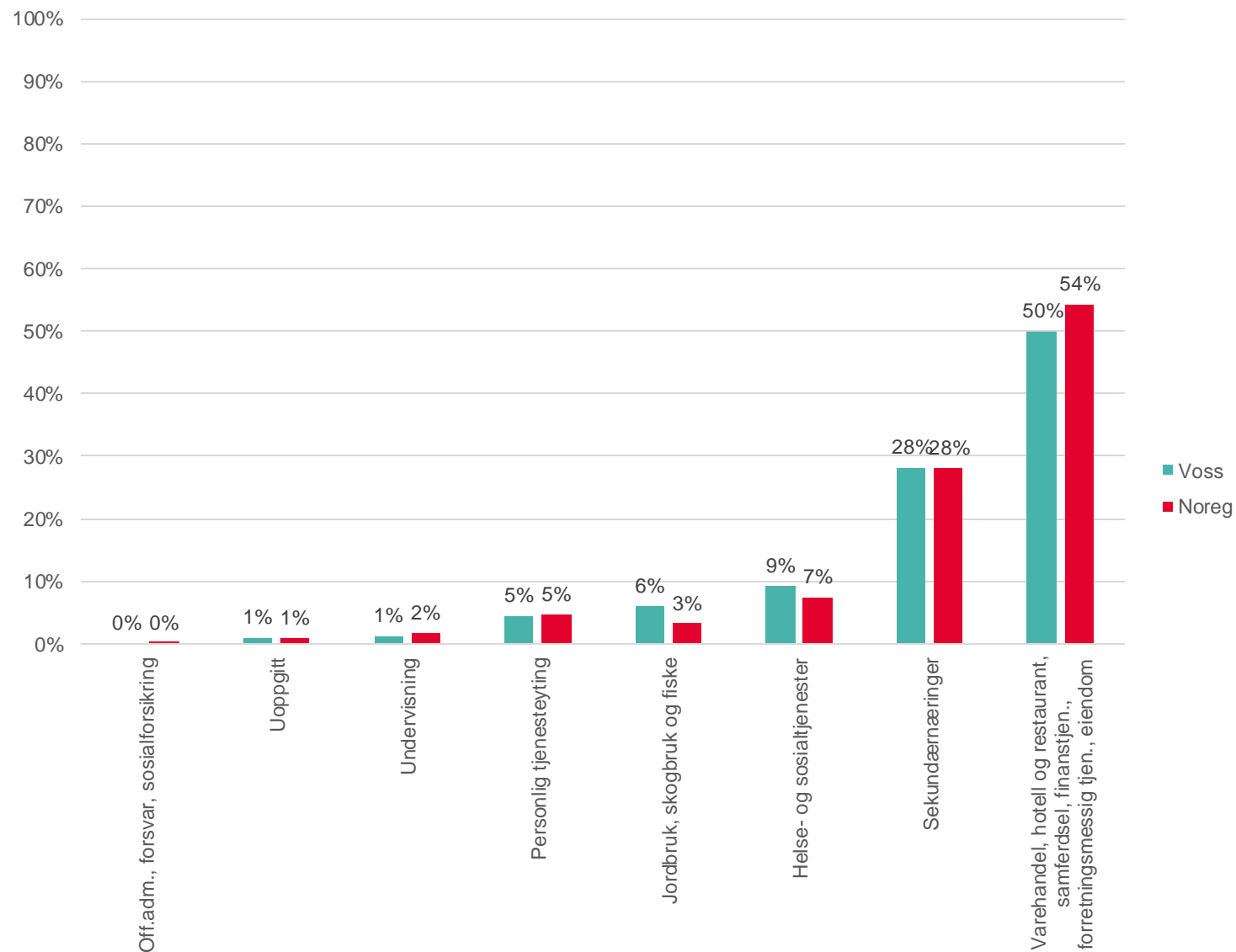
Eit sårbart næringsliv?

Reiseliv og reiselivsrelatert verksemd er viktig for bygda. Næringa er hardt råka etter koronapandemien.

Voss er ei tradisjonsrik jordbruksbygd med potensiale for vidareutvikling og kortreiste produkt.

Korleis skal Voss utvikla seg så me får meir mangfald i næringslivet og vert betre rusta for framtida.

Sysseletsette i privat sektor og offentlege føretak med arbeidssted, 2019

Handelsnæringa

Voss er ein aktiv handelsstad og viktig i arbeidet med å verta eit sterkt og attraktivt regionsenter. Voss har høgare dekningsgrad enn Bergen og andre samanlikna kommunar. Dekningsgraden er faktisk omsetjing per innbyggjar i høve til teoretisk omsetjing i høve fylkesgjennomsnittet.

Tabellen syner totalomsetjinga i detaljhandelen for utvalde kommunar.

	Omsetjing (i 1000 kr.)	Dekningsgrad Vestland
Voss	1 450 585	119,4
Bergen	27 773 658	118,9
Os	1 560 244	90,6
Fjell	2 327 026	107,7

Utdanningsnivå og sysselsetting

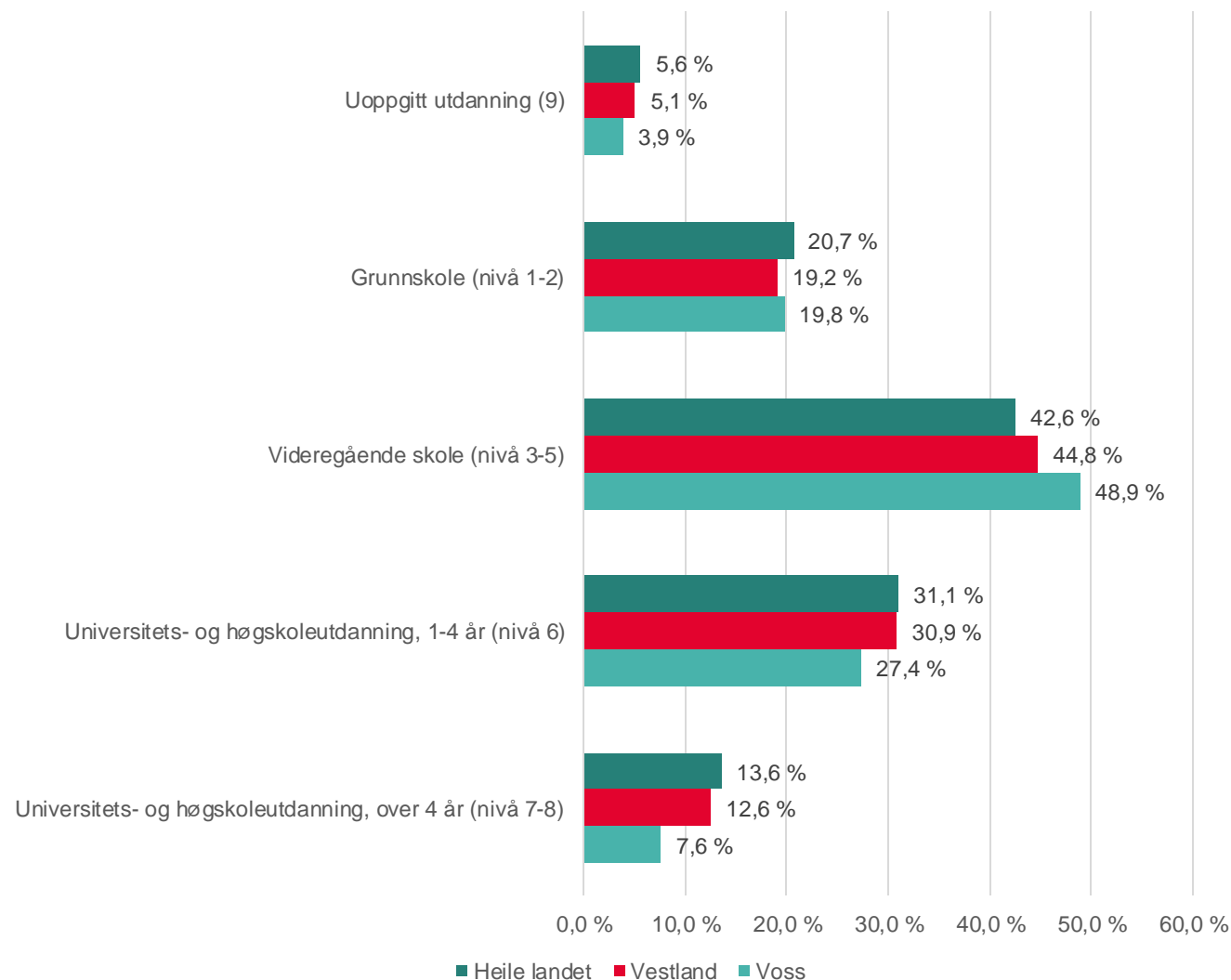
Del sysselsette med høgare utdanning på Voss er lågare enn både fylket og landet.

Tenester knytt til informasjonsteknologi (ikt) er viktig for eit samfunn i utvikling. Slike tenester vert etterspurt i større grad, og stillingar innan denne næringa vil verta meir ettertrakta i tida som kjem.

I 2019 var ikt det studieområdet som auka mest, med ein auke i tal tilbod på 9,3% samanlikna med 2018.

Ved å satse på, og legge til rette for næring innan informasjonsteknologi, kan kommunen bli meir attraktiv, og på den måten auka del innbyggjarar med høgare utdanning.

Del sysselsette per utdanningsnivå i 2019, etter bustad

Pendling – Voss som regionsenter

Pendlinga kan gje Voss herad både utfordringar og mogelegheiter i arbeidet med å verta attraktivt regionsenter:

- + Tilretteleggjar me for auka pendling, kan dette gje oss nye innbyggjarar
- ÷ Pendlarane lyt kvar dag forhalda seg til dei utfordringane det ligg i å ferdast på rasutsatte strekkjer med veg og bane.

Kvar dag pendlar om lag 1000 personar inn til Voss, og 1300 pendlar ut.

Hovuddelen av pendlinga skjer innanfor Vestland fylke (84% av pendling inn til kommunen, og 68% av pendling ut frå kommunen)

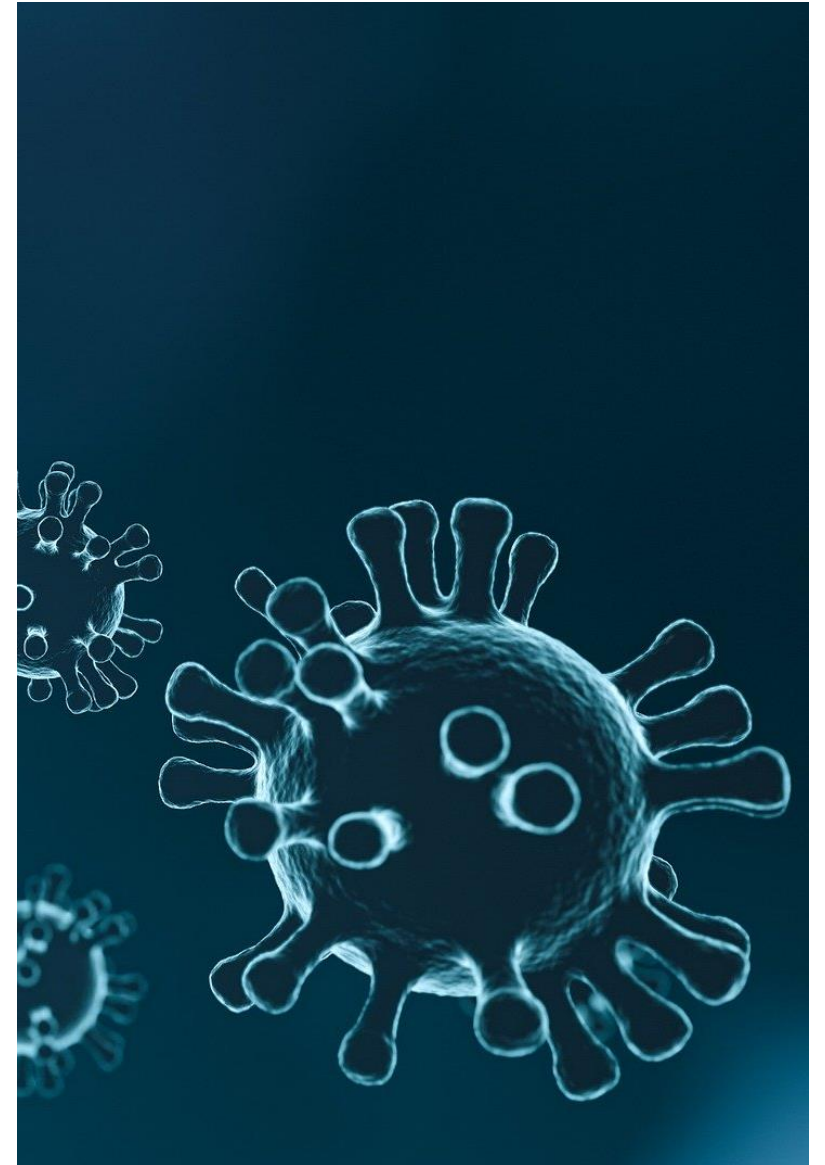

Koronaråka næringsliv

Voss har vore blant dei hardast råka i Vestland fylke, med mange permitterte og arbeidslause.

Reiselivet er motoren i næringslivet i vår region. For Voss er situasjonen spesiell sidan internasjonale gjester i sommarhalvåret utgjør heile 70% av turistane (mot 37% på landsbasis.) Langtidseffektane av koronakrisa er særst usikre og det kan ta år innan me er attende i "business as usual".

Auka besøk av norske gjester syner at juli månad har vore god for store delar av reiseliv – og handelsnæring. Næringslivet arbeidar no for å få på plass tiltak som kan gje aktivitet utover hausten. Vintersesongen 2020/ 2021 er framleis svært uviss.

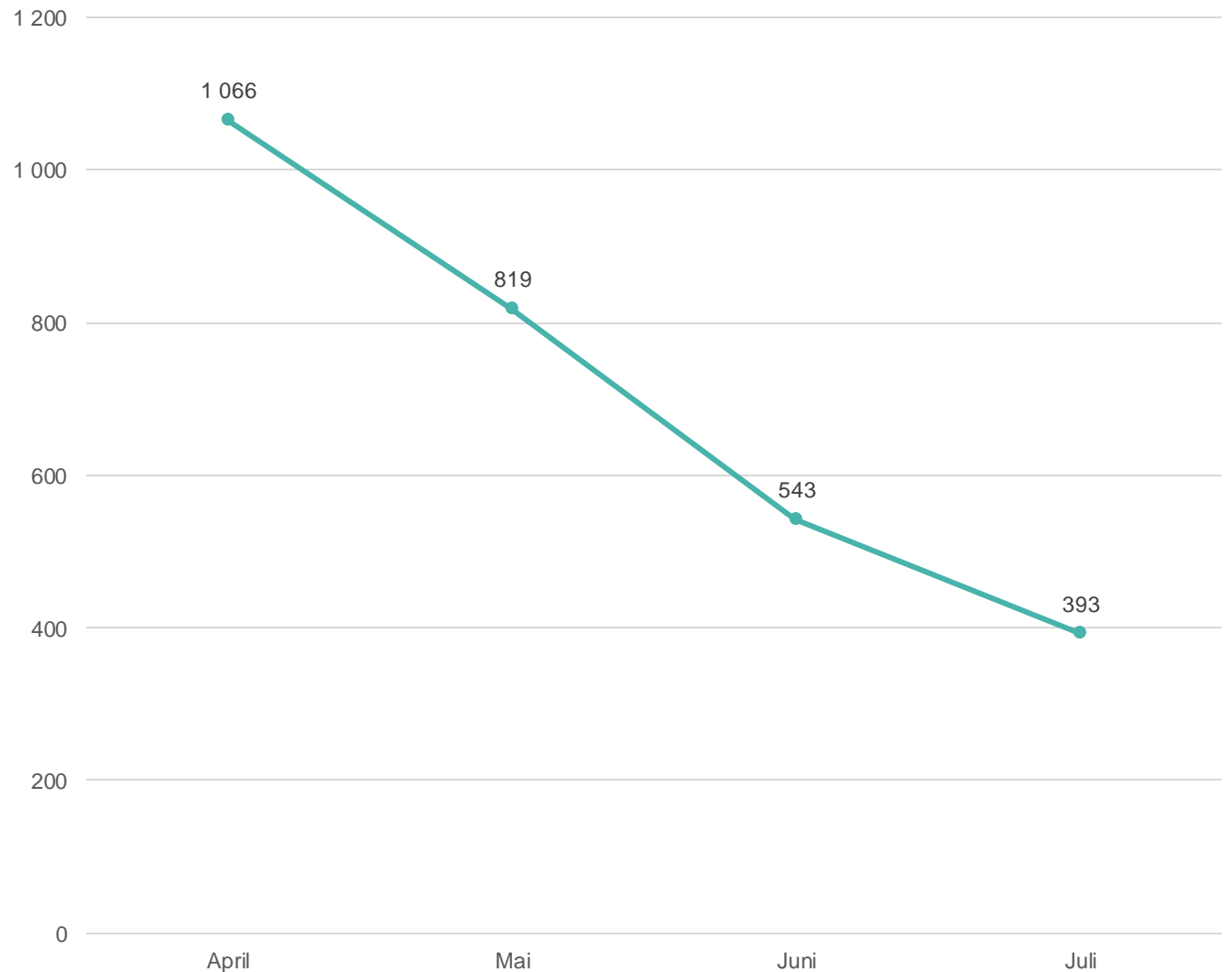
Koronaråka næringsliv

Arbeidsledigheit

I juli låg arbeidsledigheita (heilt ledige som prosent av arbeidsstyrken) på 3,4% i Voss og Hardanger. Lågaste nivå i 2020 var i februar, på 1,7%. I mars låg denne indikatoren på 9,6%, noko som er uvanleg høgt grunna koronapandemien.

Tal permitterte er (pr. juli) nede i 393 personar i Voss herad. Dette er ein nedgang på 673 sidan april i år .

Tal permitterte Voss 2020

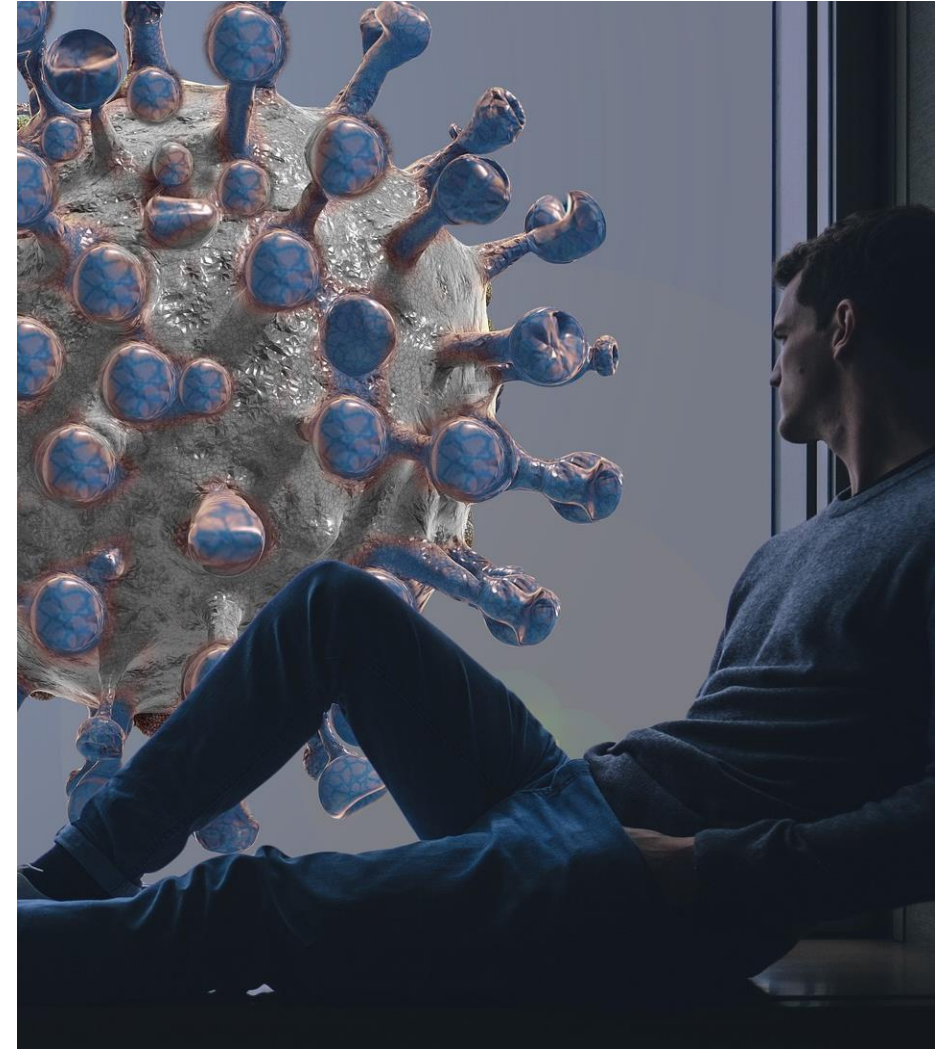
Helse

Helse

Tidlegare var smittsame sjukdommar den største trusselen mot innbyggjarane si helse. Seinare har livsstilsrelaterte lidningar stått for den største belastninga for helsa vår. Det er færre tilfelle av hjarte- og karsjukdom og stadig fleire som overlever desse sjukdommane. Samstundes er det fleire som overlever kreft, trass i at omfanget aukar.

Sidan i vår har koronapandemien påverka sjukdomsbilete. Risiko knytt til smitte og sjukdom i større delar av befolkninga har auka.

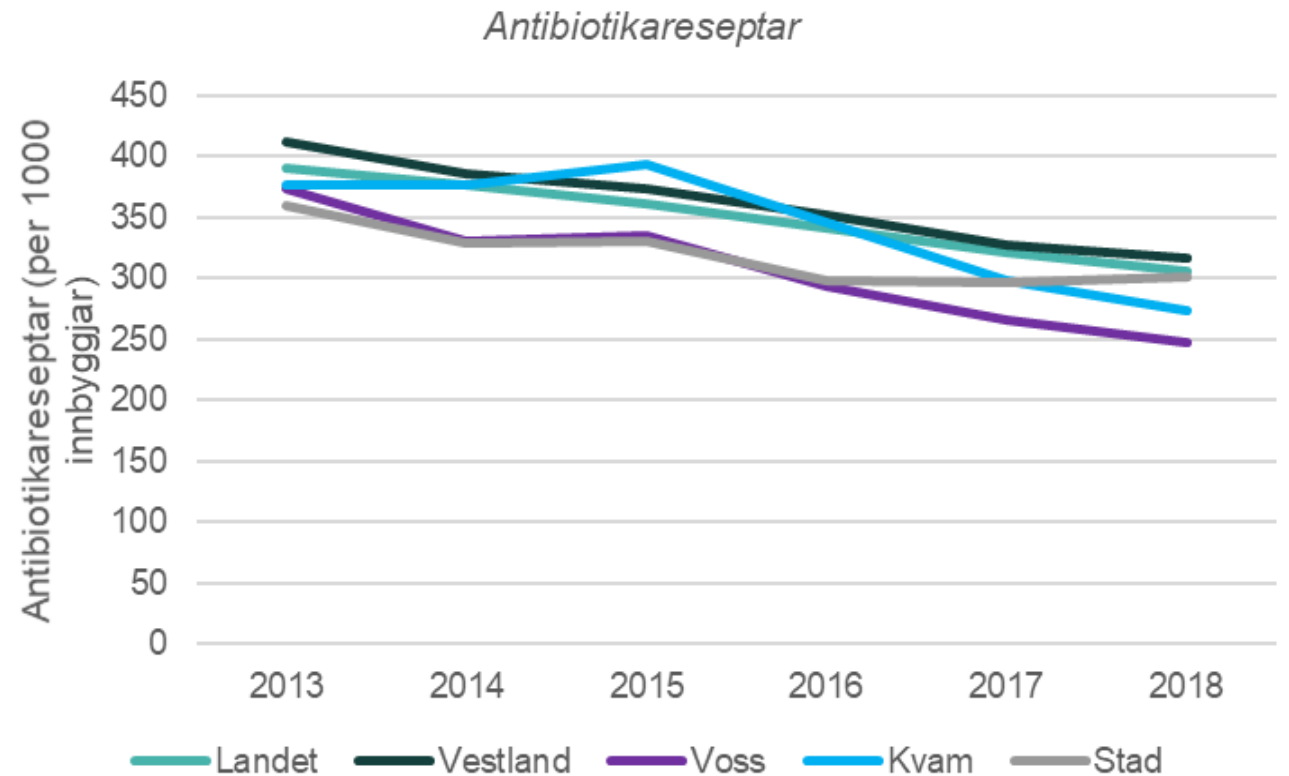
Psykiske plager og lidningar er store folkehelseutfordringar. Sosial isolasjon er ein av dei største risikofaktorane for dårleg psykisk helse, medan sosial støtte førebygger (FHI, 2019).

Legemiddelbruk

Legemiddelbruk kan vera ein indikator på sjukdomsførekomst i befolkninga. Generelt er legemiddelbruken i Voss herad lågare enn for Vestland og landet (Kommunehelsa sin statistikkbank). Dette gjeld for både midlar mot hjarte- og karsjukdomar, diabetes og psykiske lidingar.

Frå 2013 til 2018 har tal antibiotikareseptar utlevert frå apotek gått ned med om lag 20 prosent nasjonalt til personar i alderen 0 til 79 år. For Voss er reduksjonen på over 30%, og bruken er lågare enn for landet og fylket.

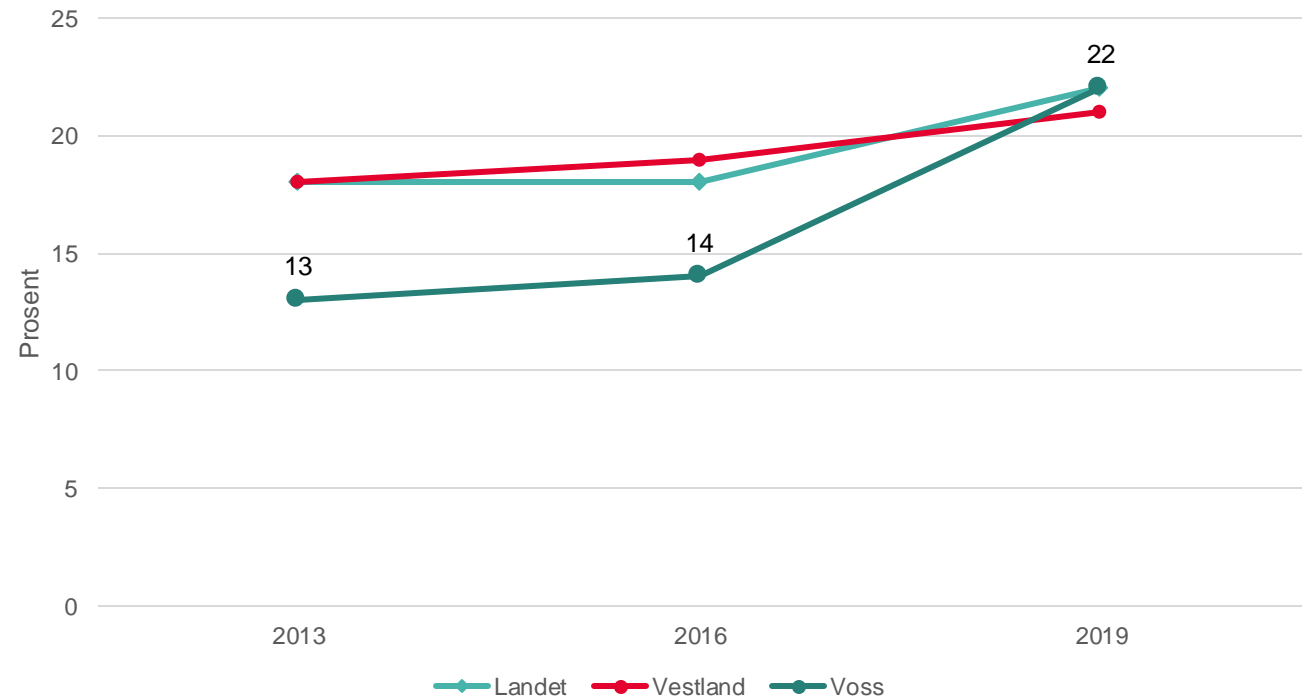

Antibiotikareseptar per 1000 innbyggjar for 2013-2018 (Kommunehelsa sin statistikkbank, FHI)

Mental helse

Sjølv om innbyggjarane våre har generelt god helse, aukar tal personar med psykiske sjukdomar og lidingar.

Særleg i dei yngre aldersgruppene er dette eit problem. Tal unge som kjenner seg einsame har auka dei seinare åra. Det visar seg at fleire av dei som opplever at familien har dårleg råd, òg er dei som kjenner seg einsame.

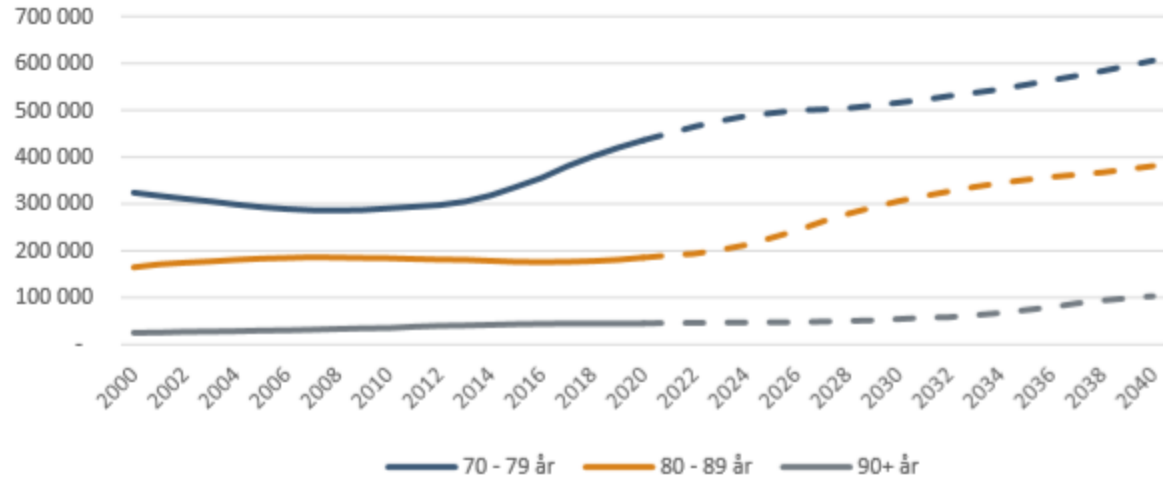
Del som er plagga av einsemd på ungdomsskulen

Demens

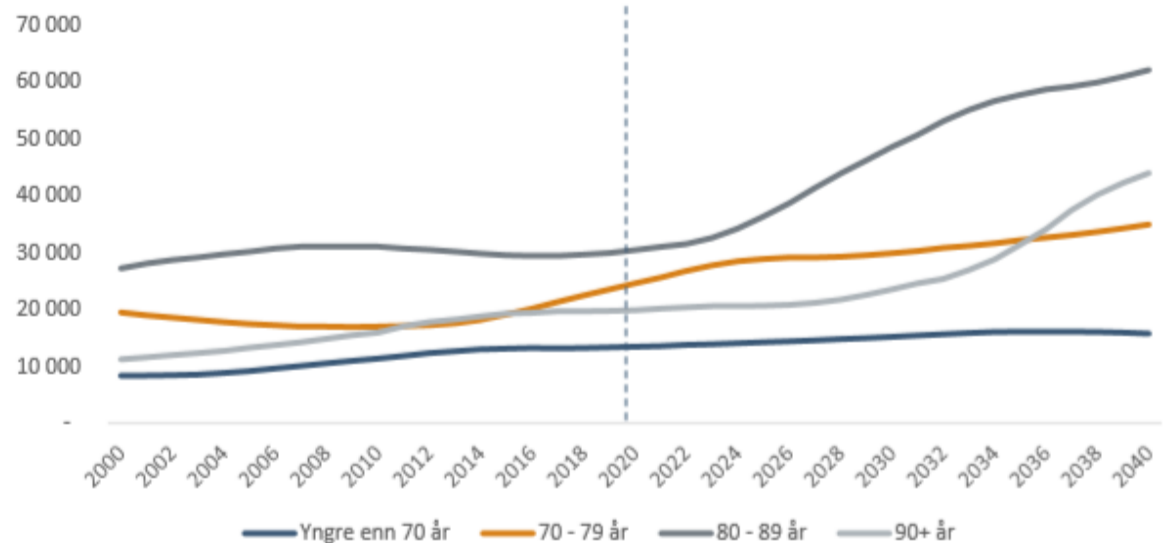
Rundt 88.000 nordmenn lir av demens i dag, noko som truleg er eit konservativt anslag. Med ei befolkning som vert eldre er det venta at tal demenssjuke vil auka kraftig i åra som kjem.

Voss har ei utvikling i befolkninga som syner at me vert fleire i aldersgruppene unge eldre og eldre dei neste åra. På grunn av dette vil utfordringar knytt til demenssjuke kunna verta store hjå oss.

Figur 0-4: Utvikling i antall eldre i Norge 2000 – 2040. Kilde: SSB

Figur 1-4: Antall personer med demens etter alder, historisk 2000-2020 og fremskrevet 2020-2040. Kilde: Menon Economics

Tidleg innsats og førebygging

Førebygging

Meld. St. 6

(2019–2020)

Melding til Stortinget

Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

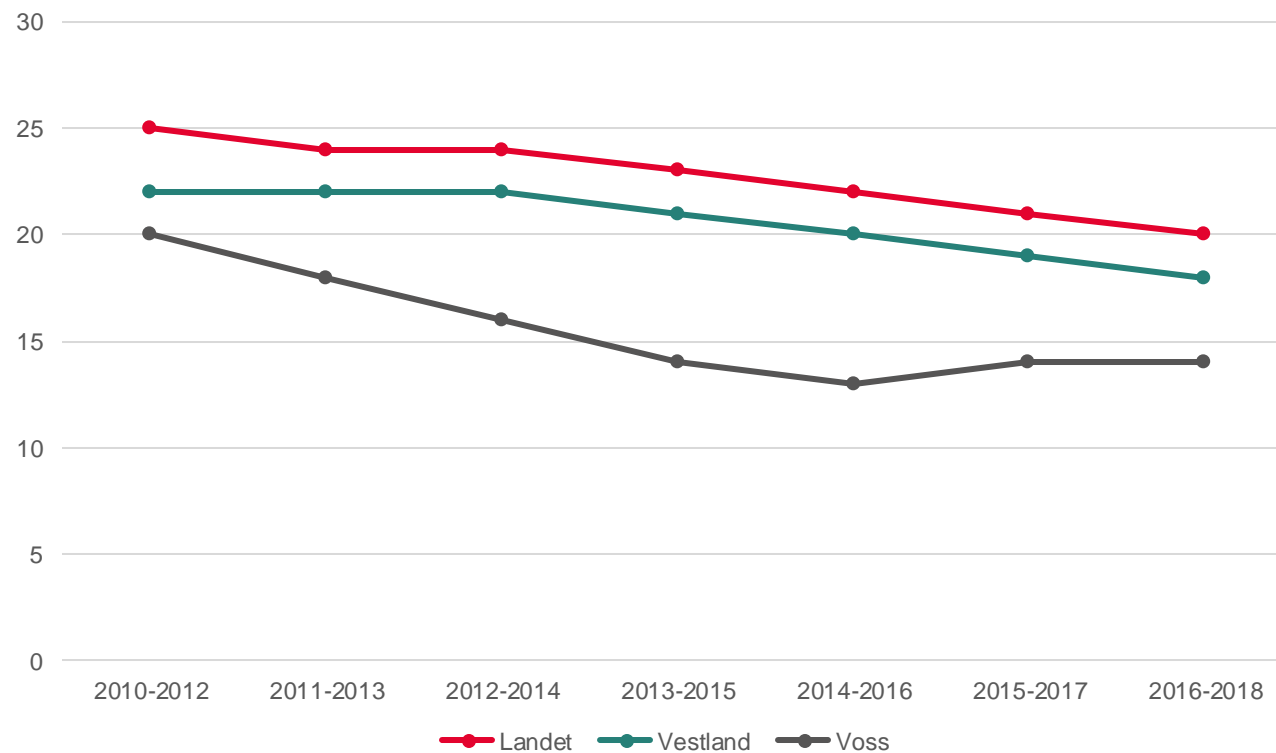
Innbyggjarane skal ha eit betre og meir saumlaust tilbod innan tidleg innsats og førebygging.

Korleis skifta frå «reparasjon» til «førebygging»?

Fråfall vidaregåande utdanning

Figuren viser at på Voss har fråfall i vidaregåande opplæring har stabilisert seg på under 15%. Landssnittet ligg på 20%.

Å fullføra vidaregåande opplæring er noko av det viktigaste ein kan gjera for å få ei varig tilknytning til arbeidslivet.

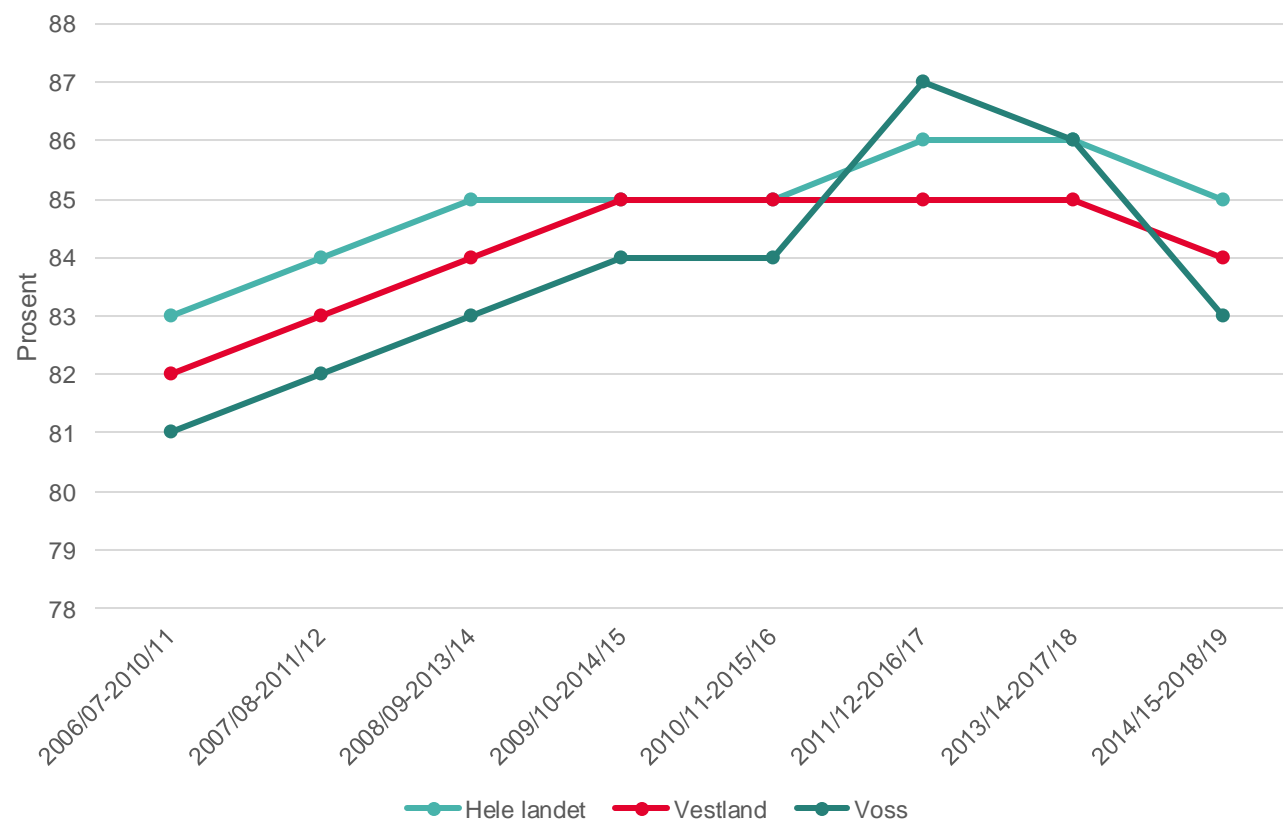
Fråfallet er rekna ut frå dei som har starta på grunnkurs i vidaregåande skule og som har slutta eller ikkje oppnådd studie- eller yrkeskompetanse etter fem år.

Er kvaliteten i skulen god nok?

For born og unge er skulen ein viktig sosial arena.

Trivsel på skulen er ein av fleire faktorar som påverkar elevane sin motivasjon for å læra. Høg trivsel vil kunna bidra til å førebygga fråfall i skulen. (SSB 2019)

Stortingsmeldinga «Tett på» signaliserer at PPT i mindre grad skal sitja på kontoret og at dei skal ut i skular og barnehagar. Meldinga legg og opp til at me skal verta betre på tilpassa læring i klasserommet.

Del som trivst på skulen 10. trinn

Saman mot utanforskap

Utanforskap kan ramma oss alle. Sjukdom, inntektstap, arbeidsløyse og einsemd er noko dei fleste vil oppleva gjennom eit langt liv. Somme vert av ulike årsakar ståande i utkanten av eller utanfor fellesskapet.

«Å forebygge utanforskap handler om mer enn å opprette en fritidsklubb på fredagene. Det vet kommunene, og mange satser nå tungt på tidlig innsats og forebygging på flere av livets arenaer – fordi det lønner seg.» (KS)

Å satsa på førebygging og hindra utanforskap vil tena alle på sikt. Kostnadar for offentlege aktørar vil verta redusert monaleg over tid ved å setja i verk førebyggjande tiltak.

IDÉHEFTE

Fra utenforskap til inkludering

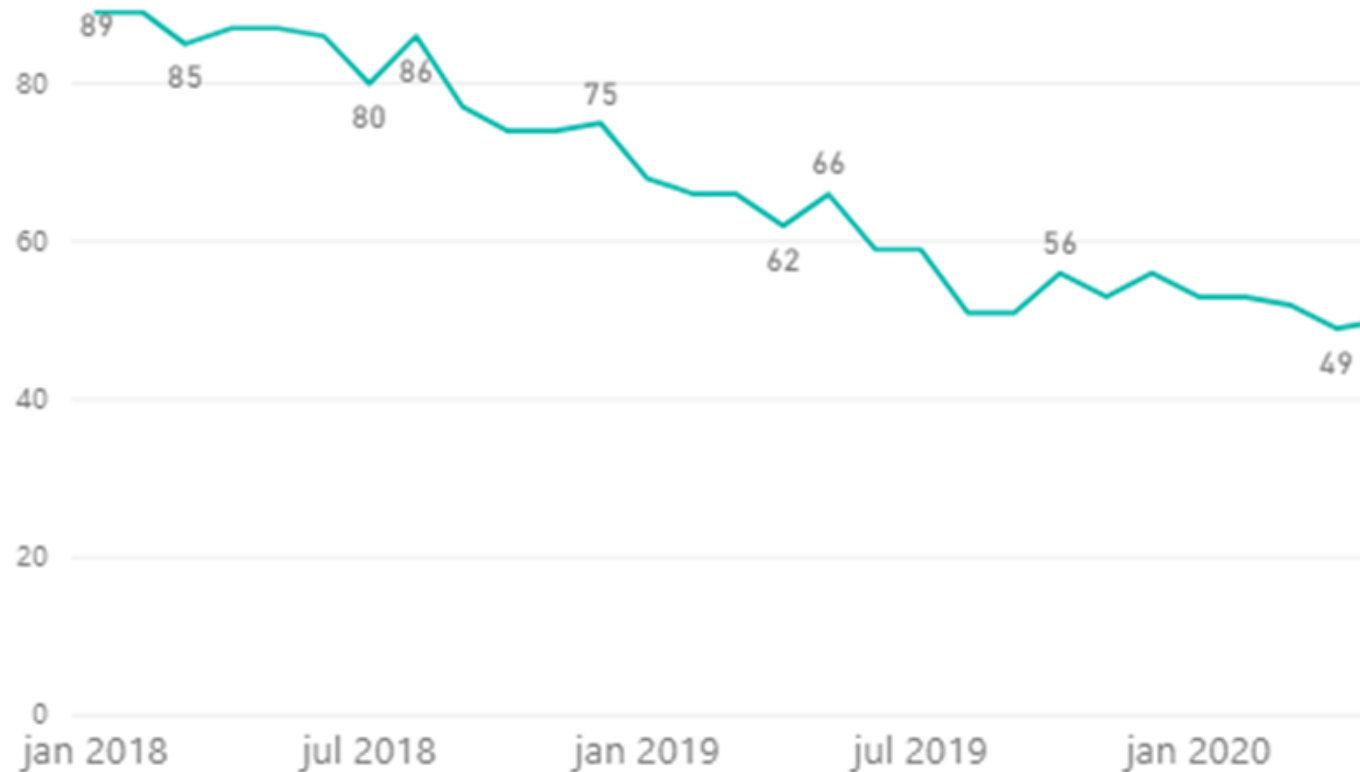

SEPTEMBER 2016

Integrering i Voss herad

Etter at Voss i 2016 – 2017 tok imot mange flyktningar, har me bygd opp eit solid og godt mottaksapparat.

No kjem det færre flyktningar, men dei som kjem har i hovudsak eit større hjelpebehov enn dei me tidlegare tok imot.

Tal deltakarar i introprogrammet, månad for månad, 2018-2020. Det er om lag 55 løna deltakarar i programmet gjennom heile året

Radikalisering

Førebygging av radikalisering og valdeleg ekstremisme er ei viktig samfunnsoppgåve.

Voss har si eiga brosjyre for å møta, følgja opp og førebygga ekstremisme. Det er behov for meir kunnskap, meir samarbeid og betre koordinering av dette førebyggingsarbeidet. Innsatsen må styrkast på tvers av ulike fagområde og samfunnsfelt. Målet er å fanga opp personar i risikosona så tidleg som mogeleg og møta dei med tiltak som verkar.

An aerial photograph showing a village and an industrial site situated along a lake. The industrial site features several large red and grey buildings, with extensive stacks of lumber and logs along the shoreline. The village consists of smaller residential buildings scattered across a valley. In the background, there are lush green mountains, some with patches of snow, under a blue sky with scattered white clouds. A teal curved graphic element is on the left side of the image, containing the text.

Sentrumsutvikling og levande bygder

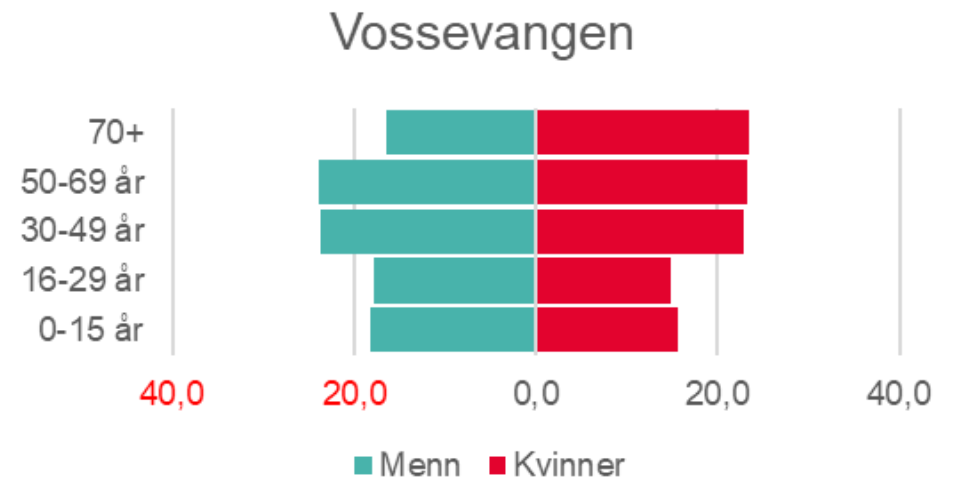
Bustadsutvikling

For at Voss skal verta ei inkluderande, trygg og berekraftig bygd, må tilgang til tilfredsstillande og trygge bustader for alle sikrast.

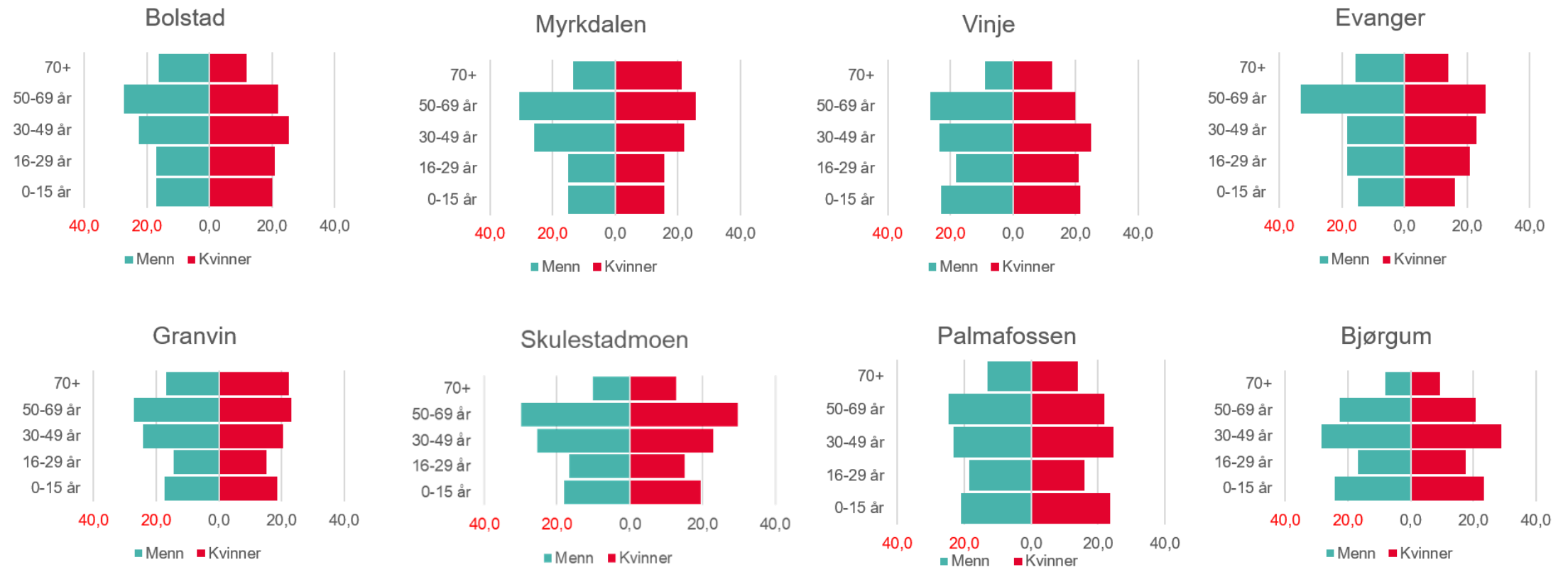
Kva område, og kva kvalitetar skal me satse på i bustadutviklinga for å trekke til oss nye innbyggjarar?

Voss har mange grender med ulike interesser, samstundes som sentrum er eit viktig område med mykje fokus. Å ta omsyn til alle område med sine interesser vert krevjande.

Ikkje alle buområde har nær tilgang på viktige funksjonar, og det kan vere utfordrande for nokon å bu i grender utan nærheit til dette. Trygge gang- og sykkelveggar vert viktig for å redusere avstand.

Aldersfordeling grunnkretsar

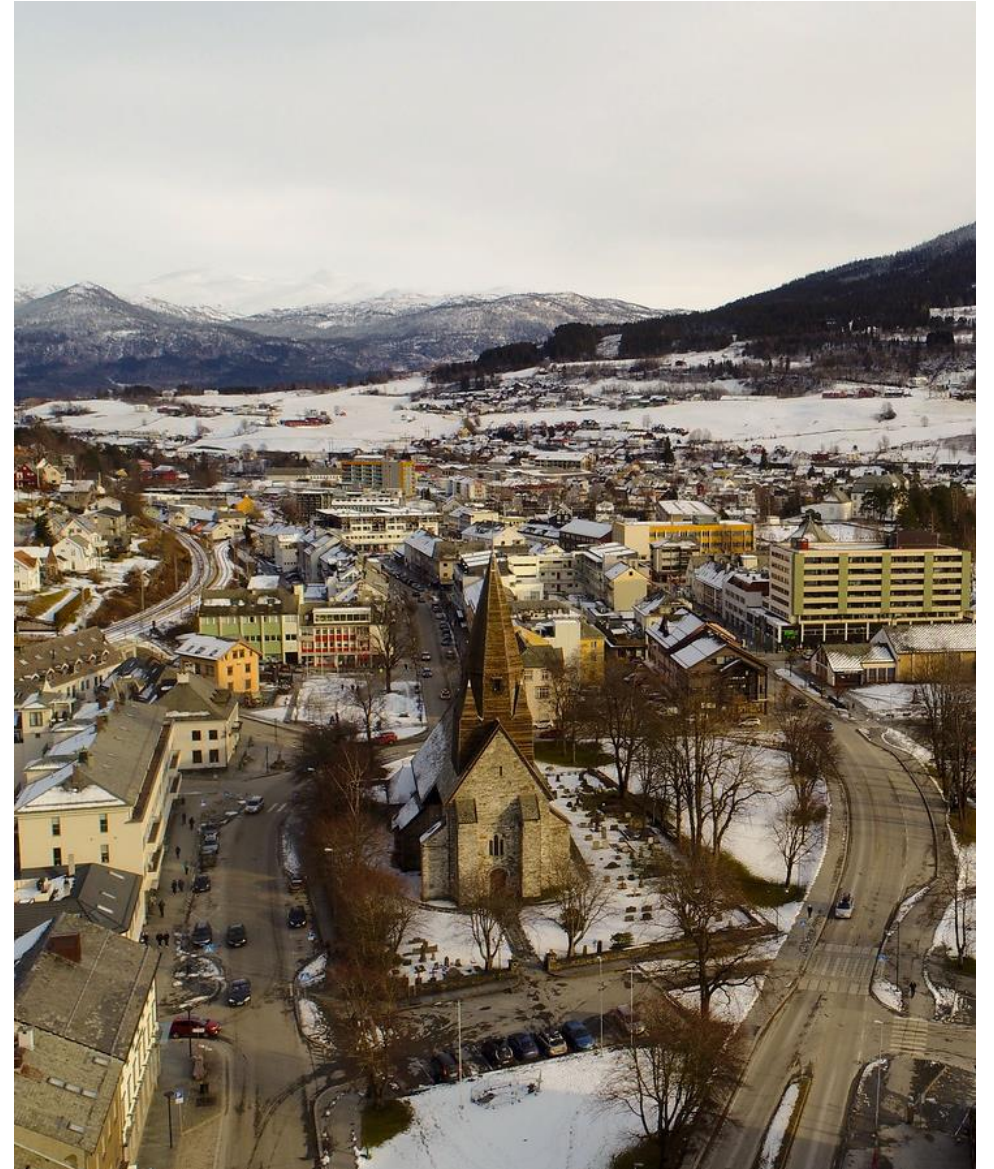
Figurane viser alderssamansetninga i dei ulike områda i heradet. Desse er inndelt etter grunnkretsar.

Sentrumsutvikling

Utfordringar i Voss sentrum i dag er knytt til mykje biltrafikk, uoversiktlege trafikksituasjonar, lite busette i sentrum, lite variasjon av bebuarar i sentrum (43 % er over 70 år), få tilbod/oppfallsområde for born/bornefamiliar og unge, få bygderom som fungerer som møteplassar, store grå flater i sentrum med lite grønt.

Eit positivt trekk er at Voss har behalde viktige funksjonar i sentrum. Dette legg til rette for ein attraktiv bu-, arbeids- og fritidsstad, tett på store blågrøne ressursar i sentrum.

Korleis skapa «Vitale Vossevangen»?

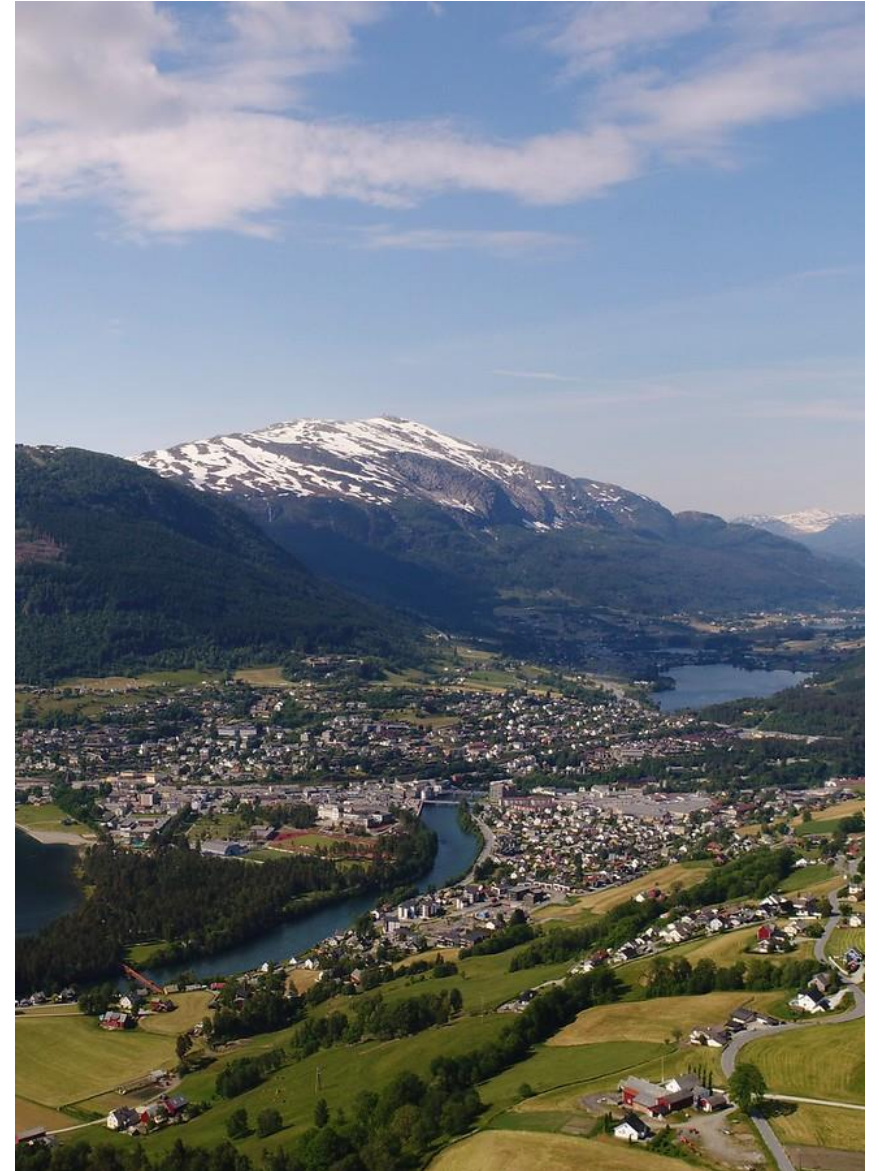
Levande grender

Voss herad er ein stor kommune i areal, og har mange sterke og levande bygder.

Lokal- og nærsentra har forskjellig karakter, og ulike føresetnader for vidare utvikling. Ein sterk og tydeleg senterstruktur som gir rom for utvikling, vil vera positivt for dei ulike delane av heradet. For å styrka levande grender, er det viktig å framheva lokal- og nærsenter i tillegg til regionsenteret.

Ein god arealstrategi gjer det viktig å samla funksjonar og service. Senterstrukturen skal samla tenestetilboda til innbyggjarane best mogleg og legge føringar for handel.

Aldersfordeling etter grunnkretsar syner at utfordringar og behov vil vera ulikt i dei ulike grendene.

Arealbruk i heradet

Det er viktig med avveging av arealbruk knytt til næring, landbruk, bustadutbygging, kulturmangfald, naturmangfald, rekreasjon og liknande.

Fleire brukarar med ulike behov og krav til opplevingar og tilrettelegging aukar presset på dei areala me har.

Naturopplevingar og friluftsliv påverkar både fysisk og psykisk helse. Nærområda våre er difor særleg viktige.

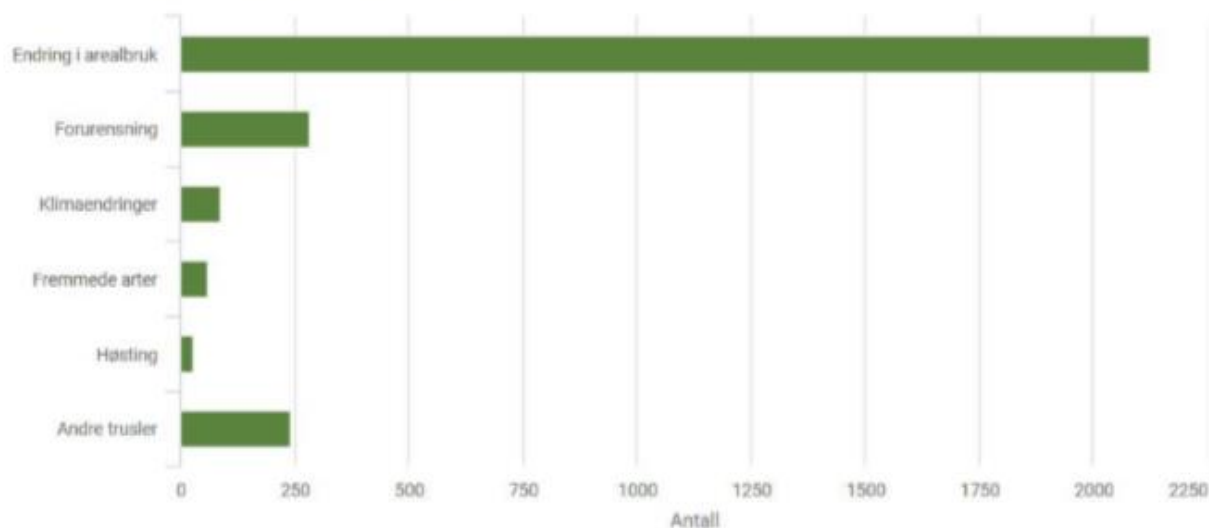
PÅVIRKNING

Arealbruk påvirker mest

Den viktigste årsaken til tapet av naturmangfold er at artenes leveområder blir ødelagt eller forringet. Forurensning, overhøsting, fremmede arter og klimaendringer gir også tap av naturmangfold.

Avskoging, drenering, gjengroing, oppdyrking, nedbygging og oppdemming er noen eksempler på hvordan vi endrer artenes leveområder gjennom vår bruk av arealene. Av artene som er truet i Norge, er 87 prosent truet på grunn av ulike typer arealendringer.

Trusler mot naturmangfold i Norge

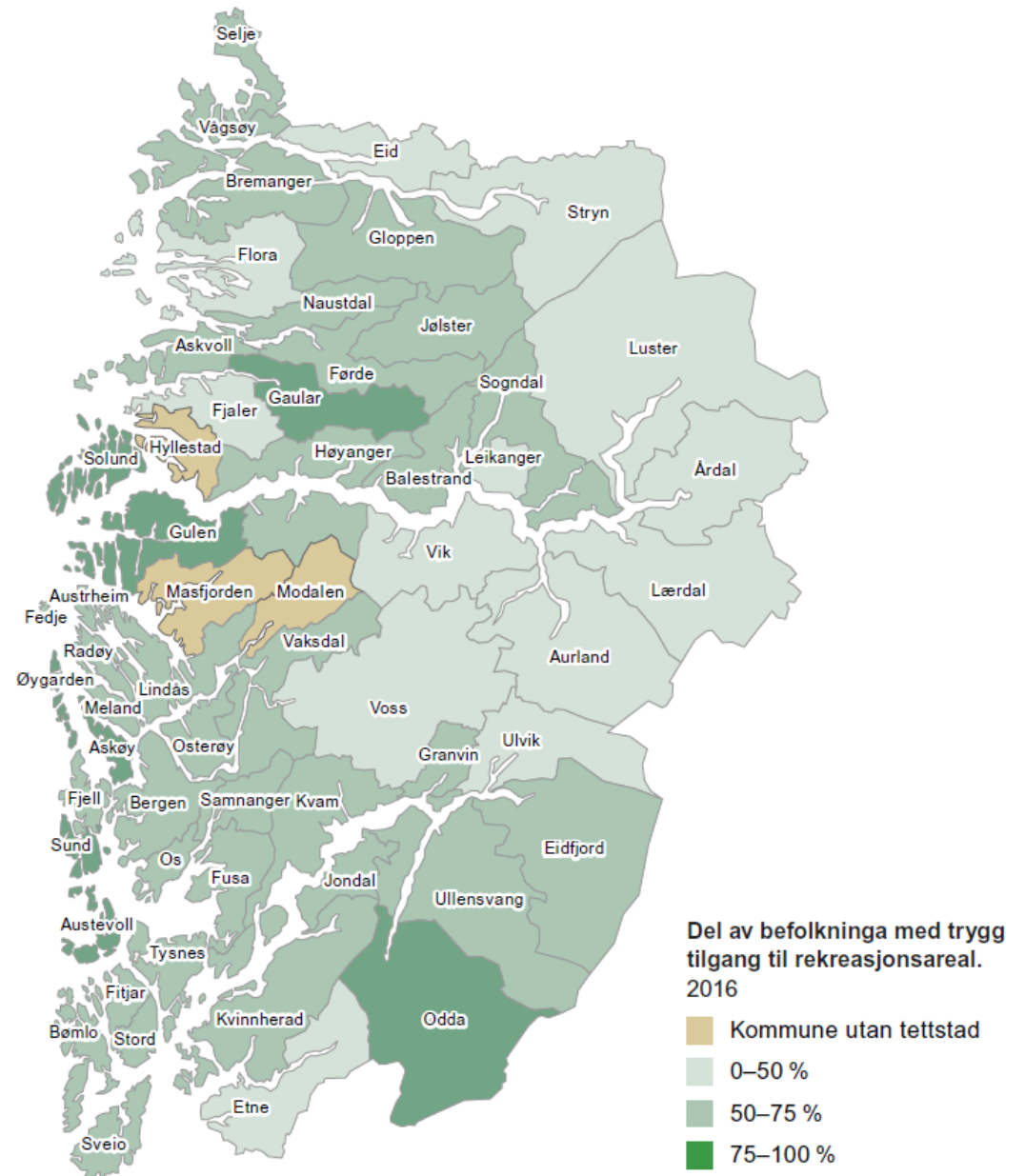

Rekreasjonsareal

Omlag 65% av innbyggjarane i gamle Granvin herad, og 41% i gamle Voss kommune har trygg tilgang på rekreasjonsareal innanfor gangavstand frå bustaden. Det har vore ein auke dei seinare åra.

92% av innbyggjarane i Granvin, og 31% på Voss har trygg tilgang på nærturterreng. For Voss er dette mindre enn for fylket, og vil sei at om lag 60% ikkje har trygg tilgang til rekreasjonsareal, og 70% ikkje har trygg tilgang på nærturterreng.

Samstundes viser Folkehelseundersøkinga i Hordaland (2018) at personar i Hardanger og Voss-regionen er dei som har best tilgang på grøntareal og natur- og friluftsområde i Hordaland.

Figuren er henta frå Folkehelseoversikta Vestland 2019-2023 og viser rekreasjonsareal under 5 dekar som ligg i eller grensar til tettstader.

Transport og infrastruktur

Transport og infrastruktur

Infrastrukturen er ei utfordring i Vestland fylke. Voss har eit fortrinn med å ha Bergensbanen som eit berekraftig transportalternativ. Utvikling av Bergensbanen har historisk vore ei avgjerande drivkraft for utvikling på Voss. Men Bergensbanen er og ein barriere som gjer det vanskeleg å skapa gode koplingar nord sør i kommunen.

Både E16 og Rv 13 er viktige vegar tett på Voss. Vegane går gjennom heile kommunen og utgjer ein stor risiko, både knytt til ras og spesielt for mjuke trafikantar. Vegane kan og vera til hinder for vidare utvikling på grunn av at standarden er for dårleg for å få større belastning. Det er eit stort etterslep på vedlikehald og utbetringar av vegstandarden på vestlandet. Lokalt må Voss ha fokus på at utvikling av E16 og Rv 13 må løysa viktige lokale utfordringar og.

Utbetring av veg og bane mellom Voss og Bergen vil vere avgjerande for eit meir attraktivt pendlaralternativ. Synergieffekt med å liggja tett opp til Bergen er viktig for vidare utvikling.

Tillit og lokaldemokrati

Tillit og lokaldemokrati

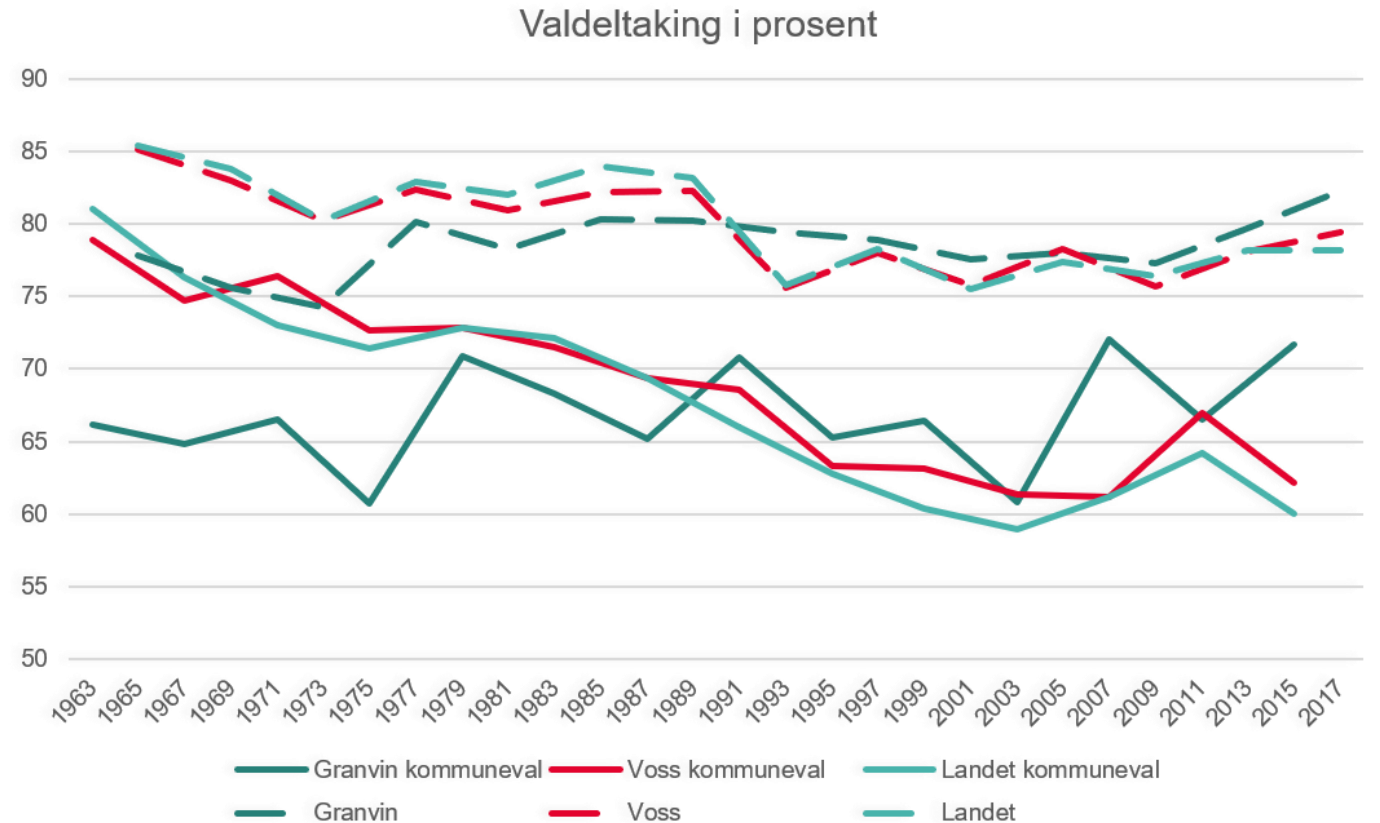
Tillit i befolkninga heng saman med opplevinga av å tilhøyra og høve til å påverka omgjevnadane.

Lokaldemokratiundersøkinga (2019) syner at det er trong for at me må arbeida med tillit – tillit mellom innbyggjar og herad og mellom politisk nivå og administrasjon.

Samfunnet utviklar seg frå i stor grad å vere eitt stort fellesskap til å bli mange små. Me er avhengige av lokalsamfunn som sjølv gjer ein innsats for å ta vare på kvarandre og omgjevnadene.

Tillit og valdeltaking

Valdeltaking kan nyttast som eit mål på deltaking og engasjement i samfunnet. Demokratiet byggjer på brei deltaking der innbyggjarane opplever å ha sine talspersonar i politikken.

Det er generelt høgare valdeltaking i stortingsval enn i kommuneval. Voss fylgjer stort sett landet.

Kommunen

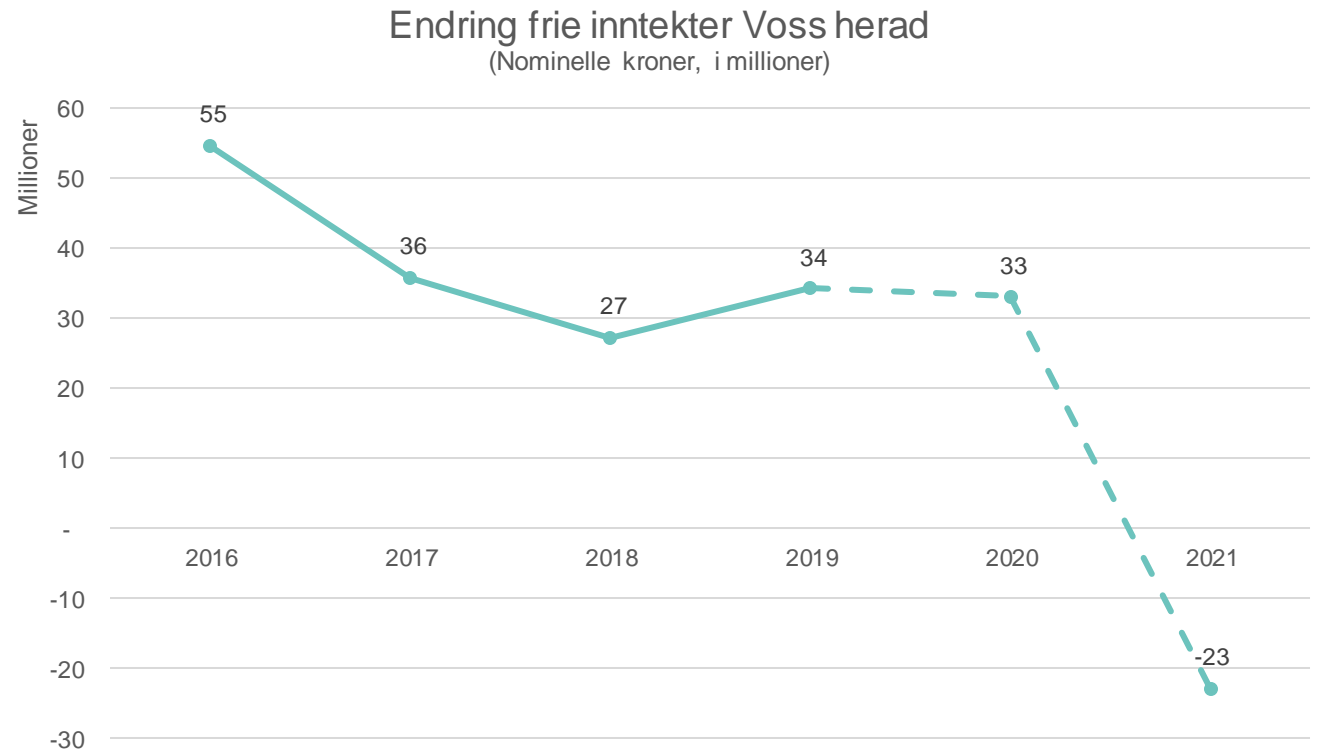

Kommunal økonomi

Nedgangen i nasjonal økonomi som følge av koronapandemien fører til lågare skatteinntekter for kommunen.

Aktiviteten i økonomien er forventet å ta seg gradvis opp, men me må førebu oss på at det vil ta tid før me kjem tilbake på same nivå som før koronapandemien.

Utgiftsnivået i kommunen er høgare enn inntektsnivået, og dette fører til strenge prioriteringar, noko som kan gje eit tenestetilbod med generelt lågare kvalitet.

Figuren syner endringa i skatt- og rammetilskot frå det eine året til det neste. Stipla linje er prognose frå KS sin modell.

Digitalisering og smart utvikling

Digitalisering er med på å endra samfunnet og måten me løyser oppgåvene våre på. Evne til innovasjon og nyskaping er difor ei stor og viktig utfordring for arbeidsgjevarane.

Ny teknologi fremjar innovasjon. Å gjera tilsette flinke til å nytta dei digitale verktøya me har, vert ein viktig strategi for Voss herad.

Me skal driva med kontinuerleg forbetring i heile organisasjonen, og nytte lean metodikk for å få dette til.

Kan vera nye eller vesentlig endra

Tenester

Produkt

Prosessar eller måtar å organisera arbeidet

Kommunikasjonsformer

Er ny for oss, men kan vera

Inspirert av andre sine løysingar

Kopiert

Den fyrste av sitt slag

Har skapt verdi

Kvalitet

Effektivitet

Involvering av innbyggjarar

Fornøyde medarbeidarar

Verdi for næringslivet

Innovasjon treng ikkje vera noko revolusjonerande. Det kan vera noko som er nytt for oss, som samtidig er nyttig, og som me hentar ut vinsten av. Noko me altså nyttiggjer (NNN – Nytt, nyttig, nyttiggjort).

Kompetanse i kommunen

Tilsette sin kompetanse er kommunen sin viktigaste ressurs for å kunne levera berekraftige tenester av høg kvalitet.

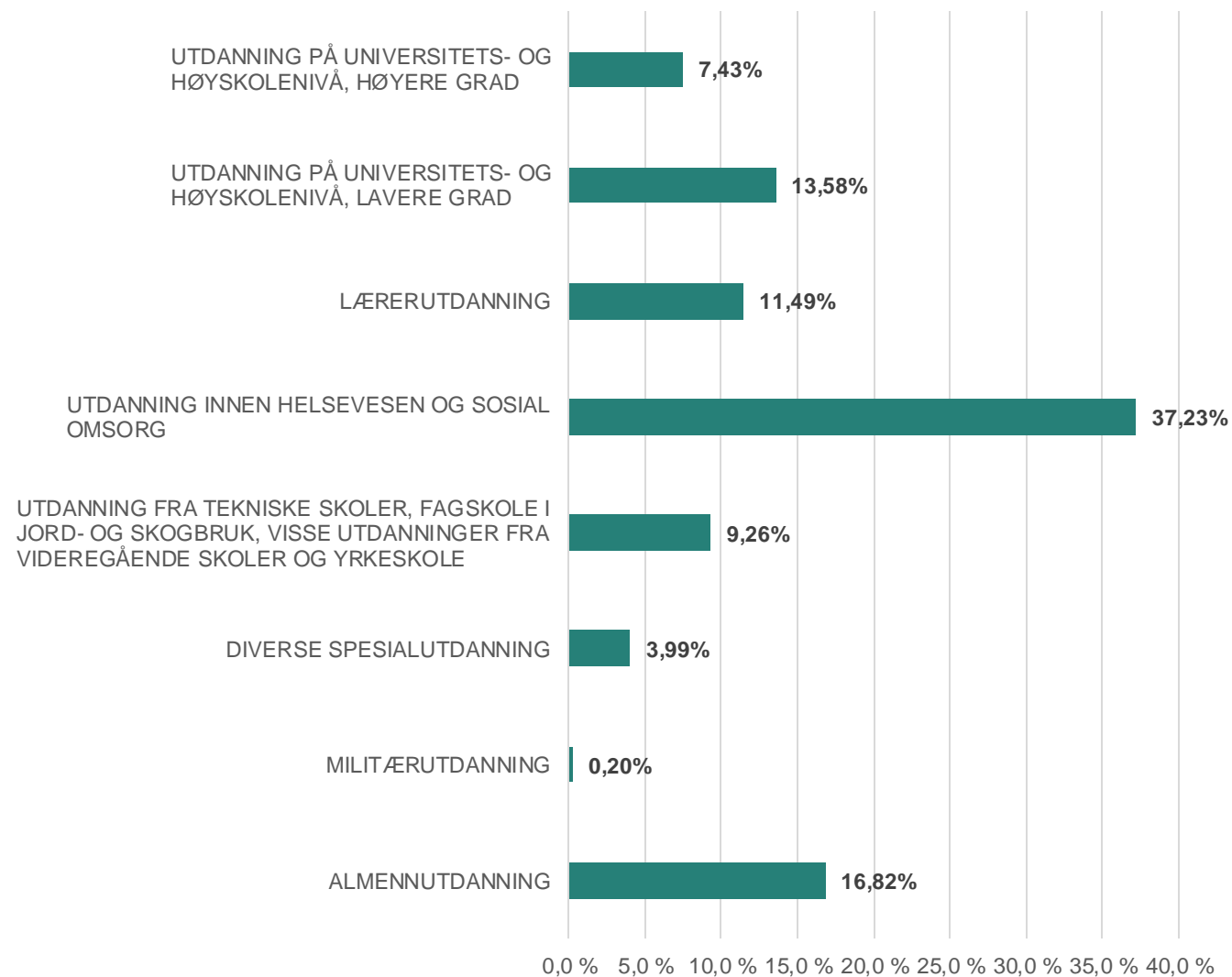
I Voss herad har største del av dei tilsette utdanning innan helsevesen, sosial og omsorg

Utdanningsnivået er høgt og aukande i kommunesektoren, med færre årsverk utført i stillingar utan krav til kompetanse. Voss herad har likevel låg del sysselsette med universitets- og høgskuleutdanning.

Det er eit stort behov for utvikling av evner og kompetanse innan IKT, digitalisering, innovasjon, samhandling og omstilling

Tal læreplassar i kommunesektoren har auka med 39% frå 2012 til 2018, ein stor auke i forhold til privat sektor med 22%

Fordeling tilsette per utdanningsnivå i kommunen

Frivillig sektor

Frivillig sektor i Voss herad består av om lag 200 lag og foreiningar. I 2019 mottok 62 av desse kommunalt tilskot.

Festivalbygda Voss styrker frivillig arbeid gjennom mange kultur- og idrettsarrangement. Dette skapar gode møteplassar, og kan på denne måten førebyggja mot utanforskap, og gje grunnlag for god folkehelse.

Velferdsstaten vil vera avhengig av frivillig arbeid på mange område i framtida, og for å oppnå ein stor og livskraftig frivillig sektor må kompetanse byggjast og utviklast i lokalsamfunnet over tid.

Stort engasjement frå frivillige lag og foreiningar på Voss kan bidra til å styrkja samarbeidet mellom kommunen og frivillig sektor.

Risiko, samfunnstryggleik og beredskap

Klimatilpasning og beredskap

Klimaendringar vert ein sentral del av risikobiletet i framtida, og me kan venta auka nedbør, meir ekstremvêr og andre gradvise endringar som kan få store konsekvensar for helse, landbruk, samferdsle, bygg, anlegg og naturmangfald.

Ny arealbruk må ta omsyn til risikoforhold, og utfordringa med overvatn på eksisterande bygg og anlegg i kommunen må få fokus. Nye prosjekt må ta høgde for hyppigare og kraftigare styrtregneepisodar.

For Voss herad er utfordringar knytt til flaum og flaumsikring spesielt viktig å prioritera i åra som kjem.

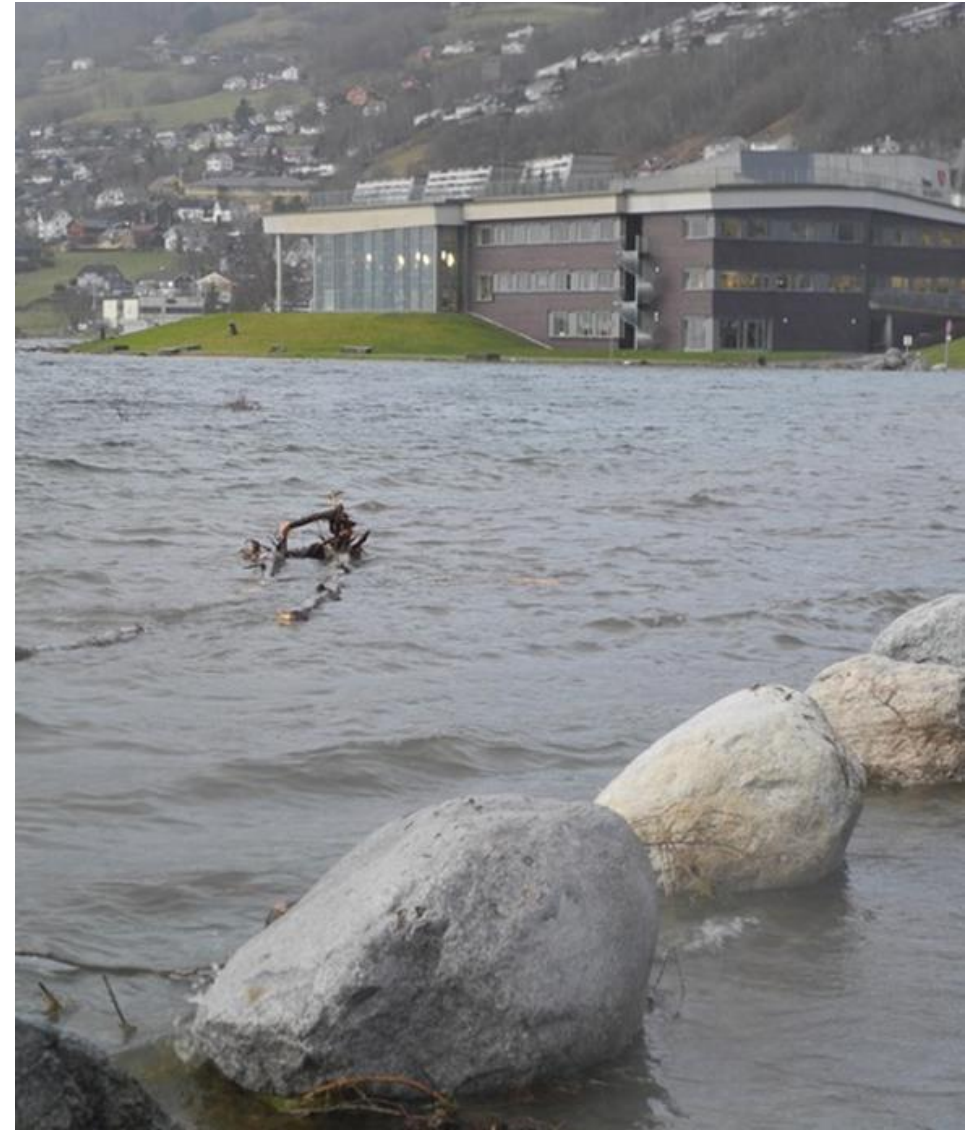

Flaumsikring av Vossovassdraget

Vossovassdraget er komplekst med omsyn til flaumsikring. Vassdraget er langstrakt og rikt på vatn, og krev omfattande tiltak for å fjerne skadepotensialet i flaumsituasjonar.

Analysar av framtidig klima tilseier at flaumane vil stiga i intensitet og hyppigheit.

Flaumhendingar i ulike delar av vassdraget til ulik tid gjer tiltaksbiletet utfordrande.

Ras – og flaumfaren aukar

Infrastruktur knytt til veg og jernbane er påverka av klimaendringar og det er venta auka utfordringar som følgje av faren for fleire flaumar og jord-, flaum-, og sørpeskred. Opplevinga av fare for særleg pendlarar og skuleelevar, er uhaldbar.

Bergensbana er den mest skredutsette bana i Noreg. E16 er svært utsett og skapar sårbarheit i ein viktig transportkorridor. Utbetring av Vossebana og ny E16 vil bety mykje for samfunnstryggleiken vår.

Vegval

Framtidsscenarioer

Avhengig av om nasjonal vekst og strukturelle forhold er gode eller dårlige, og om Voss herad klarer å verta attraktiv som stad å bu og driva næring kan me ta ulike vegval:

- "Slik vil me ha det": Eit attraktivt Voss i oppgangstider for Noreg.
- "Me får det til": Eit attraktivt Voss i vanskelege tider nasjonalt.
- "Me klarte det ikkje": Voss mislykkast i oppgangstider i landet.
- "No er det krise": Voss mislykkast samstundes som det er vanskelege tider i Noreg.

